

BANKA

SLOVENIJE

15. TISKOVNA KONFERENCA

**PLAČILNA BILANCA IN
NEPOSREDNE NALOŽBE**

**mag. Janez Košak
Janez Fabijan
Franc Drenovec**

15. oktober 2002

**PLAČILNA
BILANCA
SLOVENIJE**

15. oktober 2002

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

V obdobju od januarja do avgusta leta 2002 je **presežek tekočega računa** znašal 239,3 mio EUR, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2001 dosežen presežek v znesku 0,7 mio EUR. V avgustu 2002 je bil tekoči račun v presežku, ki je znašal 35,0 mio EUR, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2001 dosežen presežek v višini 21,0 mio EUR.

Na presežek tekočega računa v prvih osmih mesecih leta 2002 je negativno vplival **primanjkljaj v trgovinski bilanci** (125,8 mio EUR) in v dohodkovnem delu (80,7 mio EUR), pozitivno pa **presežki doseženi v storitvenem delu** (359,4 mio EUR) in v **tekočih transferjih** (86,4 mio EUR).

Primanjkljaj trgovinskega dela plačilne bilance je v obdobju od januarja do avgusta leta 2002 znašal 125,8 mio EUR, kar je manj kot v primerljivem obdobju leta 2001, ko je dosegel 438,8 mio EUR.

Avgusta 2002 je presežek plačilne podbilance storitev znašal 32,6 mio EUR medtem ko je bil avgusta 2001 zabeležen višji presežek (za 14,0 mio EUR). Izvoz storitev se je zmanjšal za 10,4 mio EUR, uvoz storitev pa se je povečal za 3,6 mio EUR. Pri izvozu storitev sta se najbolj zmanjšali postavki ostale poslovne storitve in konstrukcijske storitve, na drugi strani se je pri uvozu storitev najbolj povečala postavka potovanja.

V avgustu 2002 je bil v dohodkovnem delu plačilne bilance dosežen presežek, ki je znašal 13,6 mio EUR. Avgusta 2001 je bil zabeležen presežek rahlo višji, in sicer je znašal 15,0 mio EUR. Zmanjšanje presežka je posledica večjega povečanja izdatkov (za 1,7 mio EUR) od prejemkov (za 0,3 mio EUR).

Kapitalski in finančni račun izkazuje avgusta 2002 neto odtok kapitala v višini 71,5 mio EUR medtem ko je bil avgusta 2001 dosežen neto odtok v višini 37,7 mio EUR.

Med neto odtoki avgusta 2002 zasledimo predvsem neto postavko gotovino in vloge 71,5 mio EUR; od tega gotovina prebivalcev beleži 15,9 mio EUR odtoka, banke pa 65,1 mio EUR (v letošnji kumulativi pa je ta postavka beležila visok pritok 526,5 mio EUR). Kratkoročni komercialni krediti ta mesec prvič v letu 2002 ne predstavljajo neto odtoka kapitala.

Avgusta 2002 predstavlja največji pritok kapitala 32,1 mio EUR povečanja najetih posjil, največ je k temu prispeval ostali sektor.

Med največje pritoke od januarja do avgusta 2002 se uvrščajo neposredne naložbe nerezidentov v Sloveniji (757,1 mio EUR), in neto pritoki gotovine in vlog bank (526,5 mio EUR). Posojila med nepovezanimi rezidenti in nerezidenti v neto izrazu predstavljajo 6,0 mio EUR pritoka, medtem ko so v enakem lanskem obdobju znašala 325,8 mio EUR neto pritokov kapitala.

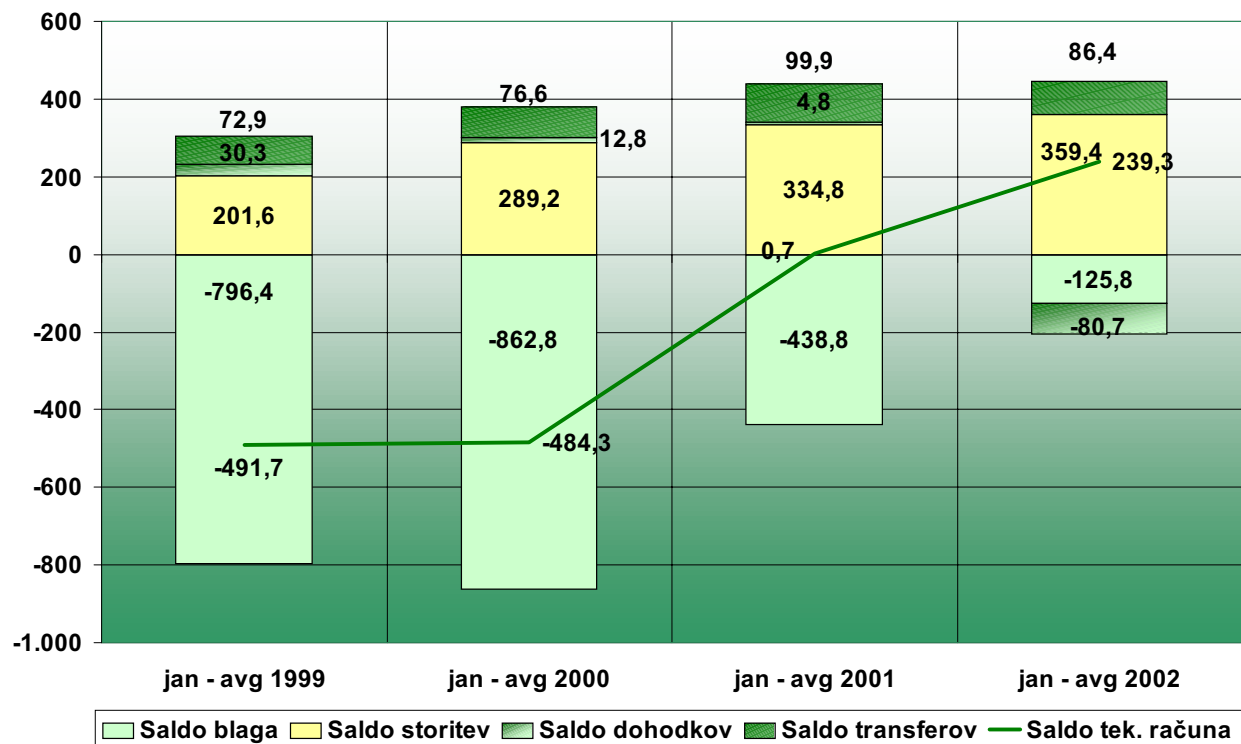
Mednarodne denarne rezerve so se avgusta 2002 po plačilnobilančnih podatkih povečale za 61,5 mio EUR, v prvih osmih mesecih leta 2002 pa so se skupno povečale za 646,5 mio EUR. Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so konec meseca avgusta dosegle 5.454,5 mio EUR. Stanje deviznih rezerv poslovnih bank je avgusta 2002 znašalo 1.152,15 mio EUR.

*Povprečni menjalni tečaj EUR/SIT je bil v avgustu leta 2002 v primerjavi za avgustom 2001 višji za 4,0 %.

Plačilna bilanca Slovenije v mio EUR (januar - avgust 2002)

predhodni podatki, z dne 08.10.2002	tokovi v mio EUR					tokovi v mio EUR			
	januar - avgust		avgust			januar - avgust		avgust	
	200	2002	200	2002		200	2002	200	2002
I. Tekoči račun	0,7	239,3	21,0	35,0	II. Kapitalski in finančni račun	-71,4	-265,1	-37,7	-71,5
1. Blago	-438,8	-125,8	-48,2	-19,3	A. Kapitalski račun	0,2	0,6	-0,2	-1,8
1.1. Izvoz blag	6.972,9	7.237,6	721,1	736,1	1. Kapitalski transferi	0,3	1,3	-0,2	0,2
Izvoz f.o.b.	6.897,2	7.162,8	706,2	722,6	2. Patenti in licence	-0,1	-0,7	0,0	-2,0
Prilagoditev zaobjema	75,8	74,9	14,9	13,5	B. Finančni račun	-71,6	-265,7	-37,5	-69,7
1.2. Uvoz blag	-7.411,7	-7.363,4	-769,3	-755,4	1. Neposredne naložb	253,4	684,5	8,2	11,5
Uvoz c.i.f	-7.548,8	-7.514,7	-775,9	-766,6	Domače v tujini	-68,8	-72,7	-10,1	-8,8
Prilagoditev c.i.f./f.o.b.	285,4	284,2	29,3	29,0	Tuje v Sloveniji	322,2	757,1	18,3	20,3
Prilagoditev zaobjema	-148,4	-132,9	-22,7	-17,9	2. Naložbe v vrednostne papirj	80,8	8,8	-364,6	4,3
2. Storitve	334,8	359,4	46,6	32,6	Domače v tujini	-83,4	17,8	-11,0	14,4
Izvoz storitev	1.462,8	1.577,3	246,9	236,5	Tuje v Sloveniji	164,2	-9,0	-353,6	-10,1
Uvoz storitev	-1.127,9	-1.218,0	-200,3	-203,9	3. Ostale naložb	154,6	-312,8	85,2	-24,0
2.1. Transport	124,4	169,0	20,5	19,8	3.1. Komercialni kredit	-203,4	-357,1	2,9	16,7
2.2. Potovanja	328,1	314,5	32,9	28,4	3.2. Posojila	325,8	6,0	26,1	20,6
2.3. Konstrukcijske storitve	16,1	5,4	6,3	-1,0	3.3. Gotovina in vloge	64,0	101,9	57,6	-71,5
2.4. Ostale poslovne storitve	-50,4	-24,9	1,3	-3,9	3.4. Ostalo	-31,8	-63,6	-1,4	10,3
2.5. Ostalo	-83,4	-104,6	-14,3	-10,7	4. Mednarodne denarne rezerve	-560,5	-646,2	233,8	-61,5
3. Dohodki	4,8	-80,7	15,0	13,6	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	1,2	-52,8	0,2	-2,5
Prejemki	359,2	347,5	44,0	44,4	Deviz	-561,6	-593,4	233,6	-59,0
Izdatki	-354,4	-428,3	-29,0	-30,8	Gotovina in vloge	-250,4	-270,3	195,1	2,5
4. Tekoči transferi	99,9	86,4	7,6	8,0	Vrednostni papirji	-311,3	-323,1	38,5	-61,5
V Slovenijo	292,8	310,6	29,4	33,8	III. Neto napake in izpustitve	70,7	25,8	16,6	36,5
V tujino	-193,0	-224,2	-21,8	-25,7					

Tekoči račun plačilne bilance v mio EUR

Mesec: avgust 2002/2001

V avgustu 2002 je bil dosežen **presežek tekočega računa** v višini 35,0 mio EUR, medtem ko je presežek tekočega računa v avgustu 2001 znašal 21,0 mio EUR.

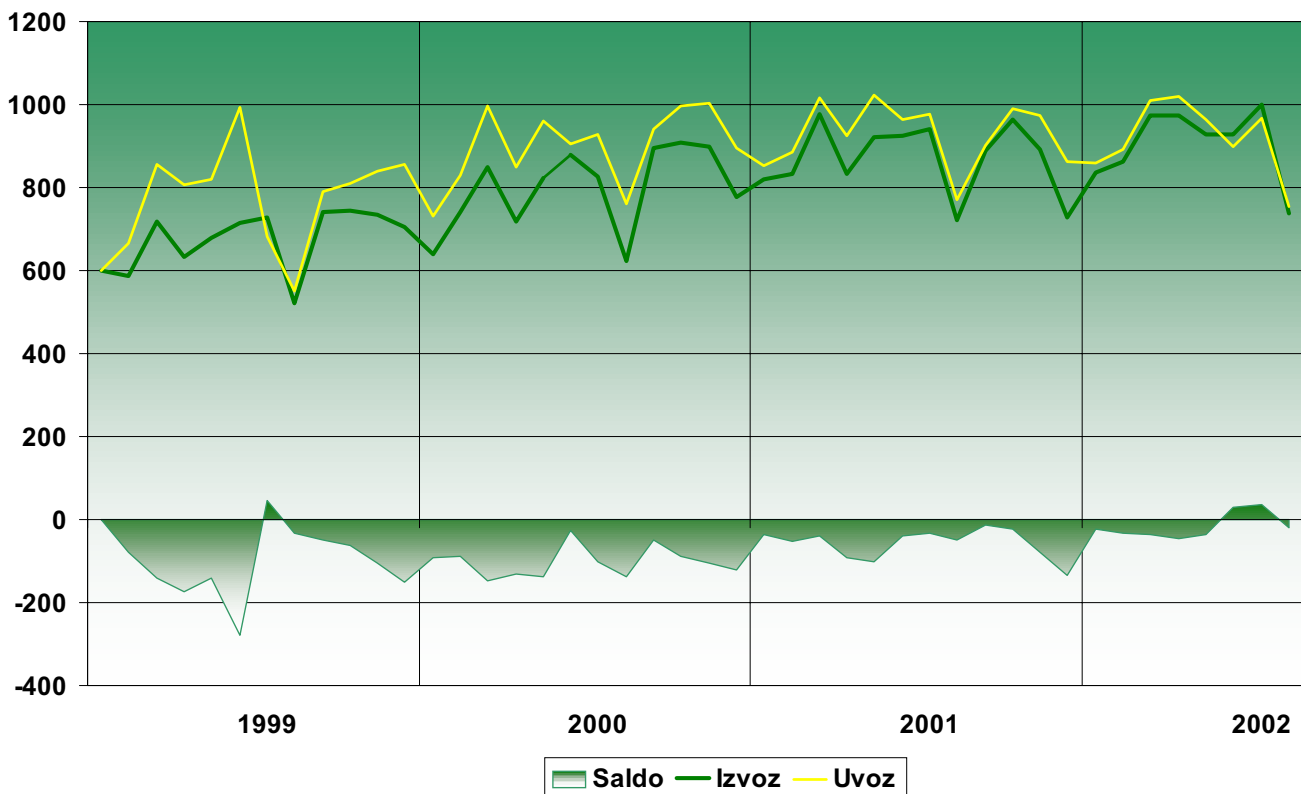
V avgustu 2002 je bila **trgovinska bilanca** negativna v višini 19,3 mio EUR, v avgustu 2001 pa negativna v višini 48,2 mio EUR. Saldo storitev je bil v avgustu 2002 pozitiven (32,6 mio EUR), medtem ko je bil v avgustu lani dosežen presežek v višini 46,6 mio EUR. **Dohodkovni del** plačilne bilance je v avgustu 2002 izkazoval presežek v višini 13,6 mio EUR, v lanskem avgustu pa je bil zabeležen višji presežek v višini 15,0 mio EUR. Presežek **transferjev** se je v tem obdobju povečal za 0,4 mio EUR.

Obdobje: januar - avgust 2002/2001

Saldo tekočega računa je bil v obdobju od januarja do avgusta 2002 pozitiven in je znašal 239,3 mio EUR, medtem ko je bil v enakem obdobju lani izravnani (presežek v višini 0,7 mio EUR).

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v prvih osmih mesecih leta 2002 za 313,0 mio EUR nižji kot v enakem obdobju leta 2001, kar je mogoče pripisati povečanju izvoza blaga (za 3,8 %) in znižanju uvoza blaga (za 0,7 %). Presežek **storitev** se je v tem obdobju v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal za 24,5 mio EUR. Saldo **dohodkovnega** dela plačilne bilance je bil v tem obdobju v primanjkljaju, ki je znašal 80,7 mio EUR, medtem ko je bil v primerljivem obdobju lanskega leta zabeležen presežek v višini 4,8 mio EUR (največja razlika je v letošnjih bistveno višjih izdatkih od kapitala). Saldo **transferjev** pa je bil prvih petih mesecev leta 2002 nižji za 13,4 mio EUR kot v enakem obdobju leta 2001 zaradi večjih transferjev v tujino.

Menjava blaga v mio USD

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je v prvih osmih mesecih leta 2002 znašal 125,8 mio EUR, v primerljivem obdobju leta 2001 pa 438,8 mio EUR.

Izvoz blaga je bil v obdobju od januarja do avgusta leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001 višji za 264,7 mio EUR, medtem ko je bil uvoz blaga višji za 48,3 mio EUR.

Izvoz blaga je v avgustu 2002 dosegel 736,1 mio EUR in je bil za 2,1 % višji kot izvoz avgusta 2001.

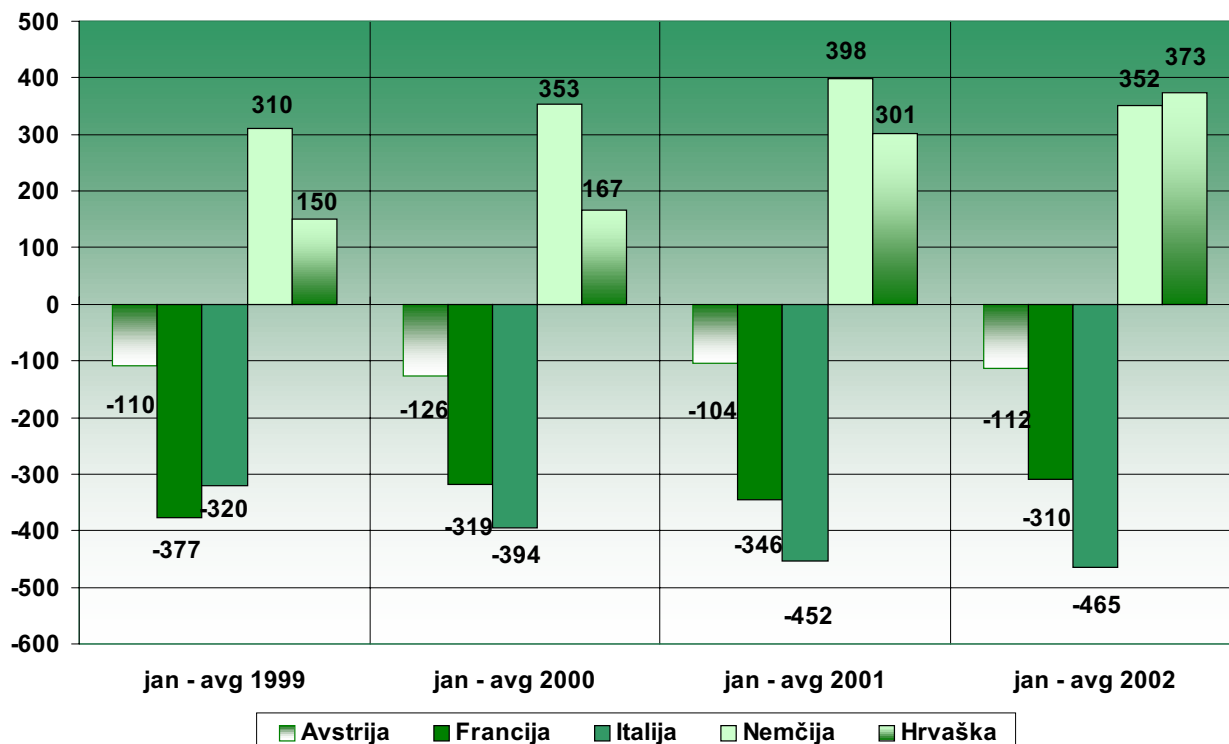
Uvoz blaga je v avgustu 2002 znašal 755,4 mio EUR in je bil za 1,8 % nižji kot avgusta 2001.

V prvih osmih mesecih leta 2002 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 98,3 %, medtem ko je bila v lanskem letu enaka 94,1 %.

V avgustu leta 2002 je bila pokritost uvoza z izvozom 97,4 %, avgusta leta 2001 pa 93,7 %.

Vir podatkov: SURS, Carinska uprava RS, BS

Saldo trgovinske menjave z državami največjimi trgovinskimi partnericami v mio EUR

V obdobju od januarja do avgusta leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, se je primanjkljaj Slovenije z EU povečal za 60,0 mio EUR, primanjkljaj z državami EFTE se je izravnal (5,4 mio EUR presežka) z državami nekdanje SZ pa se je presežek povečal za 63,7 mio EUR. Primanjkljaj v menjavi s CEFTO se je v tem obdobju zmanjšal za 69,3 mio EUR. V tem obdobju se je povečal presežek v menjavi z državami nekdanje Jugoslavije (za 169,8 mio EUR).

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je letos Slovenija s **Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek**, medtem ko je bil v menjavi z **Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj**.

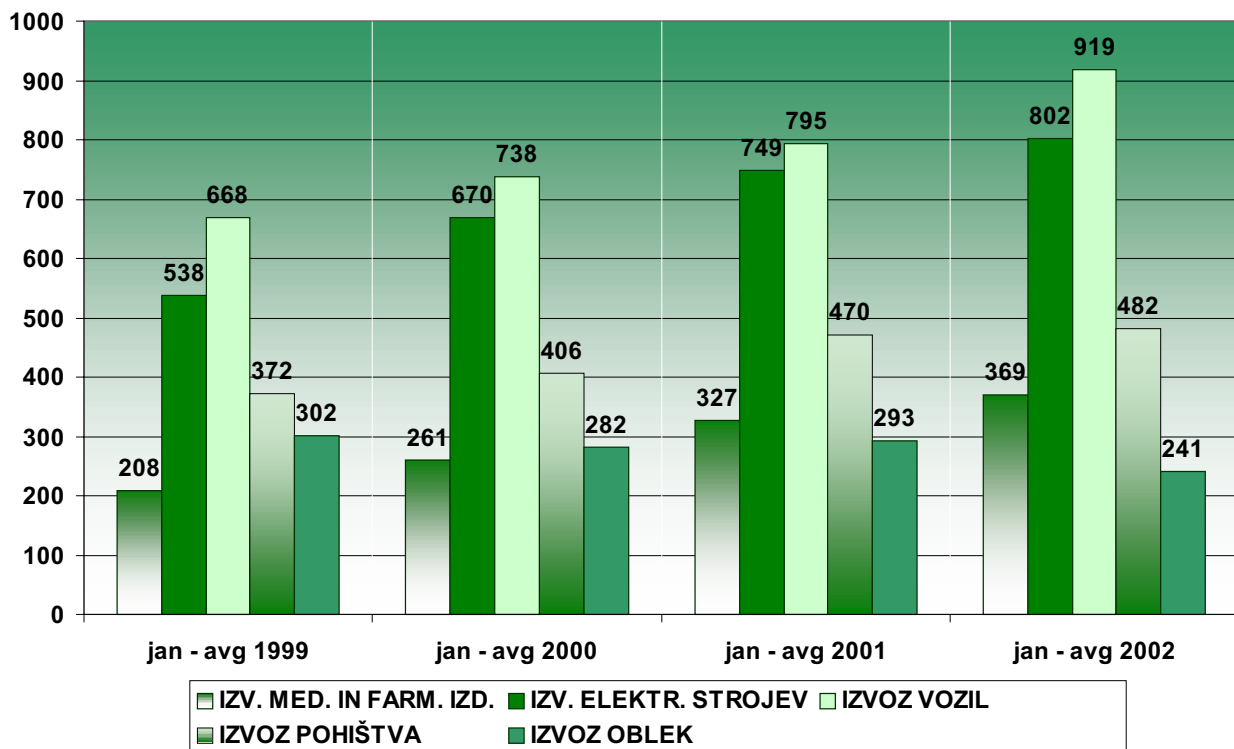
V obdobju od januarja do avgusta leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001 se je presežek v menjavi z Nemčijo zmanjšal za 46,2 mio EUR, s Hrvaško pa povečal za 71,8 mio EUR. Po drugi strani pa se je primanjkljaj v menjavi z Avstrijo povečal za 8,1 mio EUR, v menjavi s Francijo zmanjšal za 36,3 mio EUR, v menjavi z Italijo pa se je primanjkljaj povečal za 13,1 mio EUR.

Izvoz v države nekdanje Jugoslavije in Sovjetske zveze

(mio EUR)	2001	2002	indeks
	jan-avg	jan-avg	
DRŽAVE BIVŠE JUGOSLAVIJE	1138,7	1270,0	112
Bosna in Hercegovina	288,0	323,7	112
Hrvaška	598,3	634,7	106
Jugoslavija	160,0	210,4	131
Makedonija	92,5	101,3	109
DRŽAVE BIVŠE SZ	255,1	284,0	111
Ruska federacija	190,6	195,5	103

Vir: SURS

Izvoz blaga po skupinah proizvodov v mio EUR

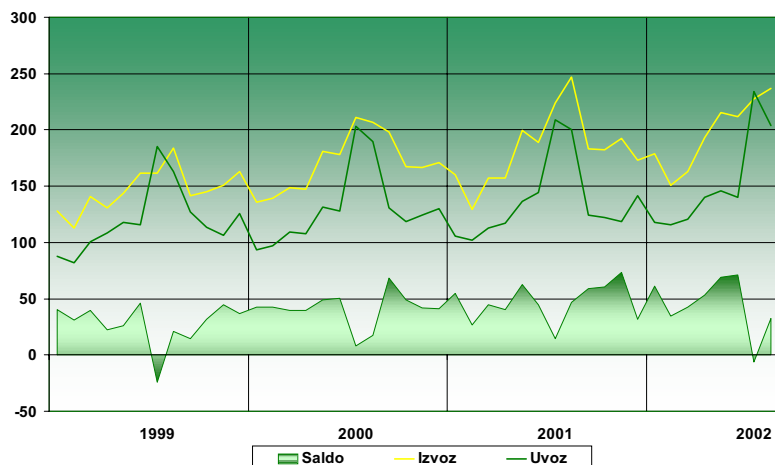

V obdobju od januarja do avgusta leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, se je povečal izvoz vozil (za 15,7 %), medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 12,9 %), električnih strojev (za 7,2 %) in pohištva (za 2,5 %), zmanjšal pa se je izvoz oblek za 17,4 %.

V obdobju od januarja do avgusta leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, se je povečal uvoz industrijskih strojev (za 4,7 %), uvoz električnih strojev (za 0,8 %), medtem ko se je uvoz ostalih skupin proizvodov zmanjšal. Najbolj uvoz nafte (za 18,8 %), sledil je uvoz oblek (za 6,3 %) in uvoz vozil (za 1,2 %).

STRUKTURA IZVOZA IN UVOZA BLAGA PO NAMENU (v mio EUR)	januar - avgust		avgust		indeks	
	2001	2002	2001	2002	kumulat.	mesec
IZVOZ BLAGA, od tega za	6.897,2	7.162,8	706,2	722,6	103,9	102,3
- REPRODUKCIJO	3.399,1	3.446,7	351,5	365,2	101,4	103,9
- INVESTICIJ	953,7	1.001,4	93,9	101,1	105,0	107,7
- ŠIROKO PORABO	2.544,4	2.714,7	260,8	256,3	106,7	98,3
UVOZ BLAGA, od tega za	7.548,8	7.514,7	775,9	766,6	99,5	98,8
- REPRODUKCIJO	4.516,3	4.465,2	455,5	456,0	98,9	100,1
- INVESTICIJ	1.298,0	1.296,7	145,6	129,8	99,9	89,2
- ŠIROKO PORABO	1.734,4	1.752,7	174,9	180,7	101,1	103,3

Menjava storitev v mio EUR

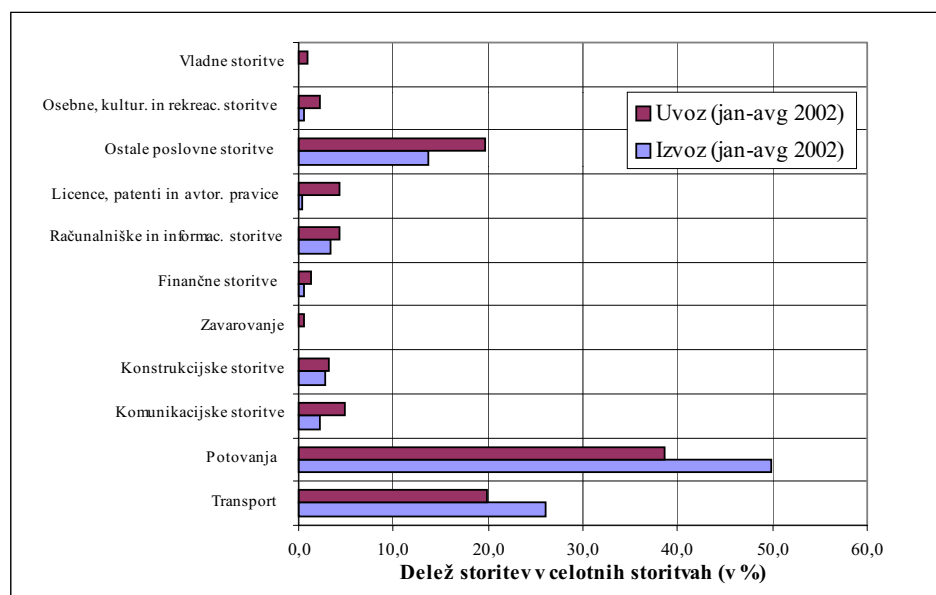
Presežek **storitvene podbilance** je avgusta 2002 znašal 32,6 mio EUR, medtem ko je bil avgusta 2001 presežek višji za 14,0 mio EUR. Zmanjšanje presežka je posledica povečanja uvoza (za 3,6 mio EUR) in zmanjšanja izvoza (za 10,4 mio EUR) storitev. Na izvozni strani sta se najbolj zmanjšali postavki ostale poslovne storitve (za 5,9 mio EUR) ter konstrukcijske storitve (za 5,1 mio EUR). Na uvozni strani se je najbolj povečala postavka potovanja (za 4,6 mio EUR).

V prvih osmih mesecih 2002 je presežek menjave storitev dosegel 359,4 mio EUR, kar je za 24,5 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2001.

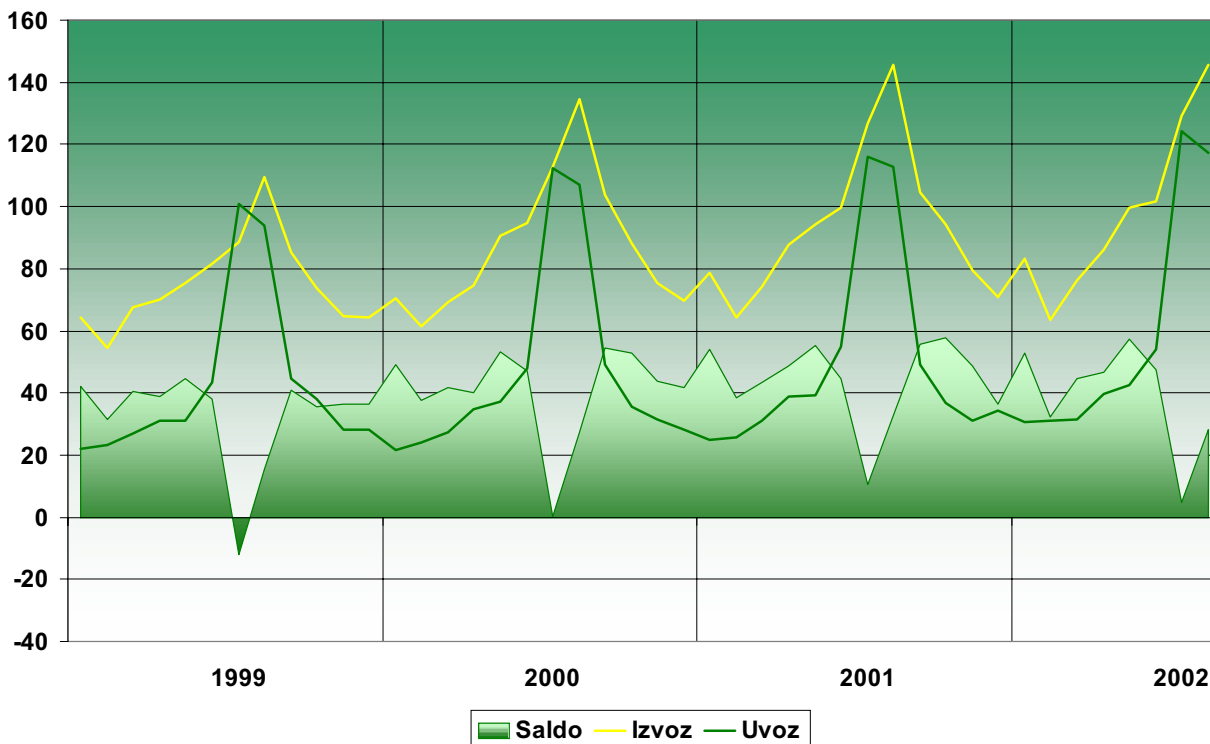
Izvoz storitev je avgusta 2002 znašal 236,5 mio EUR, avgusta 2001 pa 246,9 mio EUR. V prvih osmih mesecih leta 2002 je dosegel izvoz storitev 1.577,3 mio EUR, medtem ko je v enakem obdobju leta 2001 dosegel 1.462,8 mio EUR.

Uvoz storitev je avgusta 2002 znašal 203,9 mio EUR v primerjavi s 200,3 mio EUR avgusta 2001.

V prvih osmih mesecih leta 2002 je bil dosežek en višji uvoz storitev (1.218,0 mio EUR) kot v enakem obdobju leta 2001 (1.127,9 mio EUR)

Menjava potovalnih storitev v mio EUR

Izvoz storitev **potovanj** je znašal avgusta 2002 145,8 mio EUR (leta 2001 je bil izvoz potovanj identičen), medtem ko je uvoz potovanj dosegel 117,5 mio EUR (leta 2001 pa 112,9 mio EUR).

V prvih osmih mesecih leta 2002 je znašal izvoz potovalnih storitev 785,8 mio EUR, kar je za 14,5 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2001.

Uvoz potovalnih storitev je bil v prvih osmih mesecih leta 2002 (471,3 mio EUR) za 28,1 mio EUR višji kot v enakem obdobju leta 2001.

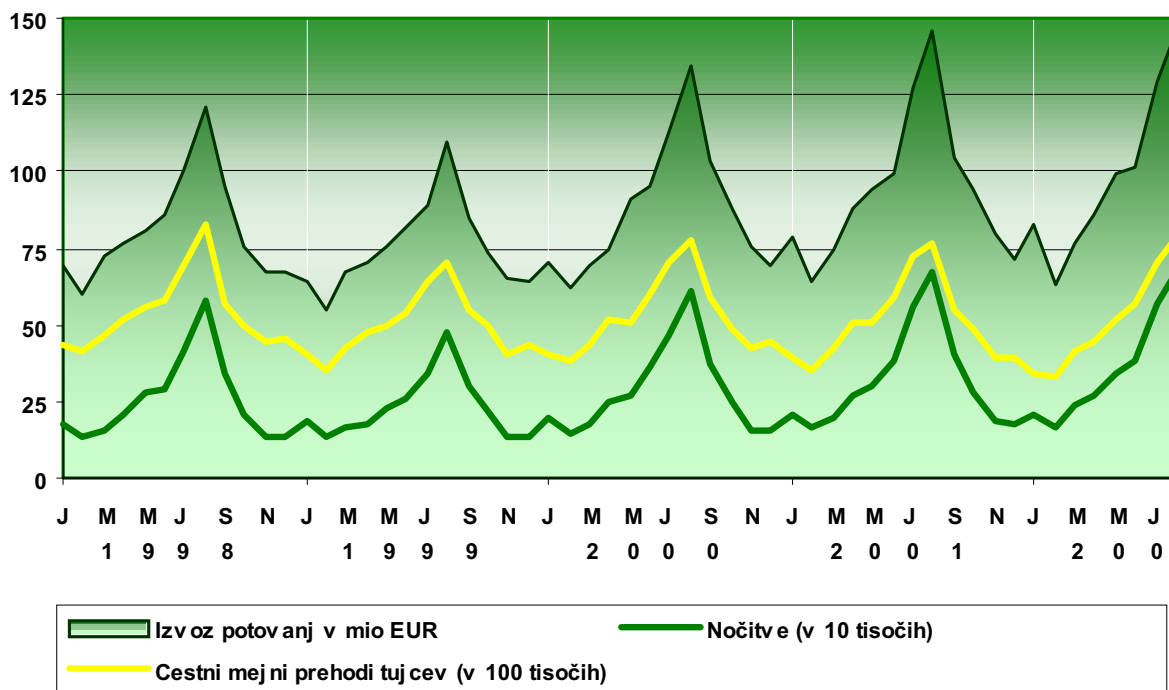
Pri **izvozu potovanj** je v prvih osmih mesecih 2002 prodaja blaga v PCP (prostocarinskih prodajalnah) znašala 5,4% celotnega izvoza potovanj, medtem ko je bil njen delež v enakem obdobju 2001 večji, in sicer je znašal 6,5%. Na drugi strani so se v proučevanem obdobju leta 2002 v primerjavi z letom 2001 povečali deleži naslednjih postavk izvoza potovanj: delež igralnic (iz 13,3% na 13,7%), deleži izvoza potovanj preko turističnih podjetij (iz 11,6% na 12,8%) ter delež izvoza potovanj povezanih z izobraževanjem in zdravljenjem (skupaj iz 1,8% na 2,6%).

Turisti (potniki) po dr avah od koder prihajajo

	jan - avg 2002	jan - avg 2001	Sprememba (2002/2001 v %)
Avstrija	128.520	111.815	14,94
BIH	18.740	18.995	-1,34
Češka	23.628	22.937	3,01
Hrvaška	64.529	65.385	-1,31
Italija	194.522	189.469	2,67
Jugoslavija	12.059	9.461	27,46
Madžarska	24.599	25.007	-1,63
Nemčija	166.815	170.187	-1,98
Nizozemska	32.761	29.762	10,08
Velika Britanija	32.771	29.982	9,30
ZDA	20.331	20.317	0,07
Ostale države	206.295	172.002	19,94
Skupaj	925.570	865.319	6,96

Vir: SURS

Izvoz potovalnih storitev

	ZDRAVLJENJE (prejeta plačila v tuji valuti)	IZOBRAŽEVANJE (prejeta plačila tuji valuti)	OSTALO						IZVOZ SKUPAJ
			Turistična podjetja (prejeta plačila v tuji valuti)	Prodaja blaga v PCP (prejeta plačila v tuji valuti)	Igralnice (prejeta plačila v tuji valuti)	Drugo (prejeta plačila v tuji valuti)	Ostala plačila s karticami	Ocena plačil s tolarsko gotovino	
1994	2.860	0	28.143	144.590	0	99.420	193	491.580	766.786
1995	4.367	954	66.566	151.867	102.230	109.209	4.392	397.205	836.789
1996	7.761	1.282	78.958	167.404	120.669	184.198	4.522	424.348	989.142
1997	5.325	1.720	85.770	145.444	140.878	198.151	7.923	462.679	1.047.891
1998	7.042	1.781	91.662	114.121	150.740	169.751	15.752	419.922	970.770
1999	4.793	2.715	89.909	90.354	150.352	133.385	35.042	393.576	900.127
2000	11.264	4.467	119.427	87.196	142.876	146.699	68.788	464.126	1.044.842
2001	6.743	13.399	140.484	71.134	151.016	146.252	103.681	488.114	1.120.822
januar 2002	332	762	9.401	4.002	19.775	10.167	8.776	30.032	83.248
februar 2002	335	1.975	7.155	3.575	9.996	7.526	7.018	25.987	63.567
marec 2002	595	714	8.543	4.545	11.179	8.709	8.263	33.831	76.380
april 2002	510	750	12.103	3.494	14.385	9.775	8.719	36.233	85.969
maj 2002	1.057	1.265	13.507	5.457	14.242	9.789	9.909	44.564	99.789
junij 2002	6.332	1.429	13.462	5.183	11.178	8.318	7.659	48.327	101.889
julij 2002	596	596	16.974	6.727	13.105	11.120	14.365	65.706	129.189
avgust 2002	1.038	1.817	19.570	9.558	13.769	11.977	13.248	74.829	145.807
1-8 2002	10.795	9.309	100.715	42.541	107.631	77.380	77.959	359.509	785.839
1-8 2001	4.758	9.106	89.435	50.479	102.459	99.874	69.296	345.947	771.354

ZDRAVLJENJE: zdravstvene storitve turistom, zdravišča, stroški zdravniške oskrbe

IZOBRAŽEVANJE: stroški šolanja, vključno štipendije in šolnine, stroški specializacije

OSTALO: delite v na pomembnejše se stavine glede na razpoložljive vire podatkov.

Turistična podjetja: storitve turističnih agencij, hotelov in drugih nastanitvenih objektov - prejeta plačila v tuji valuti

Prodaja blaga v PCP: prodajna vrednost blaga prodanega nerezidentom za tujo valuto (vir: ankete PCP).

Igralnice: neto odkup tuje gotovine in čekov od iger na srečo

Drugo: prodaja drugega blaga in drugih storitev turistom za tujo valuto

Ostala plačila s karticami: plačila s karticami (ki se štejejo v turizem) razen za zdravljenje, izobraževanje, v turističnih podjetjih, PCP-jih in igralnicah

Ocena plačil s tolarsko gotovino:

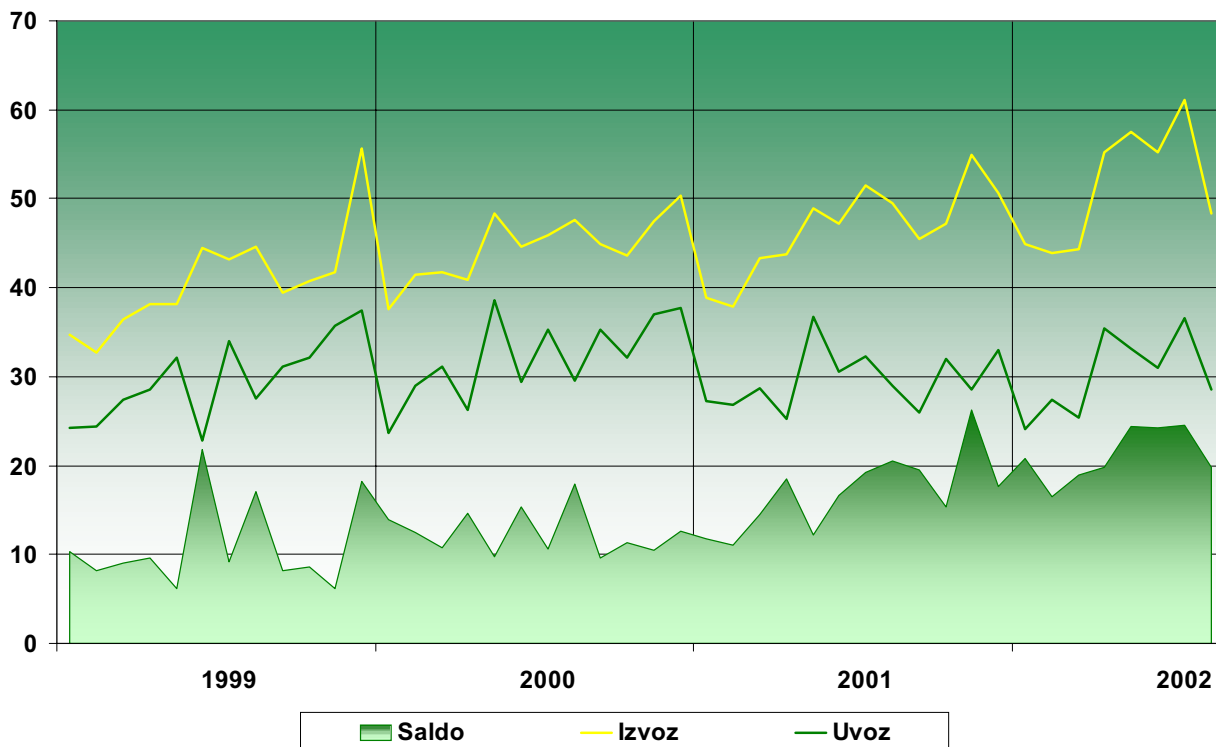
prodaja tolarjev nerezidentom (ocenjena na podlagi števila cestnih mejnih prehodov tujih potnikov in števila nočitev tujih turistov)

neto izplačila tolarjev z deviznih računov nerezidentov in

neto nakup domače valute v tujini

Kazalec izvoza potovanj je tudi število tujih turistov v Sloveniji in njihove nočitve. Avgusta 2002 v primerjavi z avgustom 2001 je bilo v Sloveniji za 4% več tujih turistov, ki so imeli približno enako število nočitev.

Menjava transportnih storitev v mio EUR

Avgusta 2002 v primerjavi z avgustom leta prej sta bila izvoz (za 1,1 mio EUR) in uvoz (za 0,5 mio EUR) transportnih storitev rahlo nižja. V izvozu sta se najbolj znižala zračni (za 2,1 mio EUR) in železniški (za 2,1 mio EUR) transport, medtem ko se je izvoz cestnega transporta povečal (za 2,1 mio EUR). V uvozu sta se najbolj znižala železniški (za 0,7 mio EUR) in pomorski (za 0,7 mio EUR) transport.

V prvih osmih mesecih leta 2002 je znašal presežek transportnih storitev 169,0 mio EUR, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2001 enak 124,4 mio EUR.

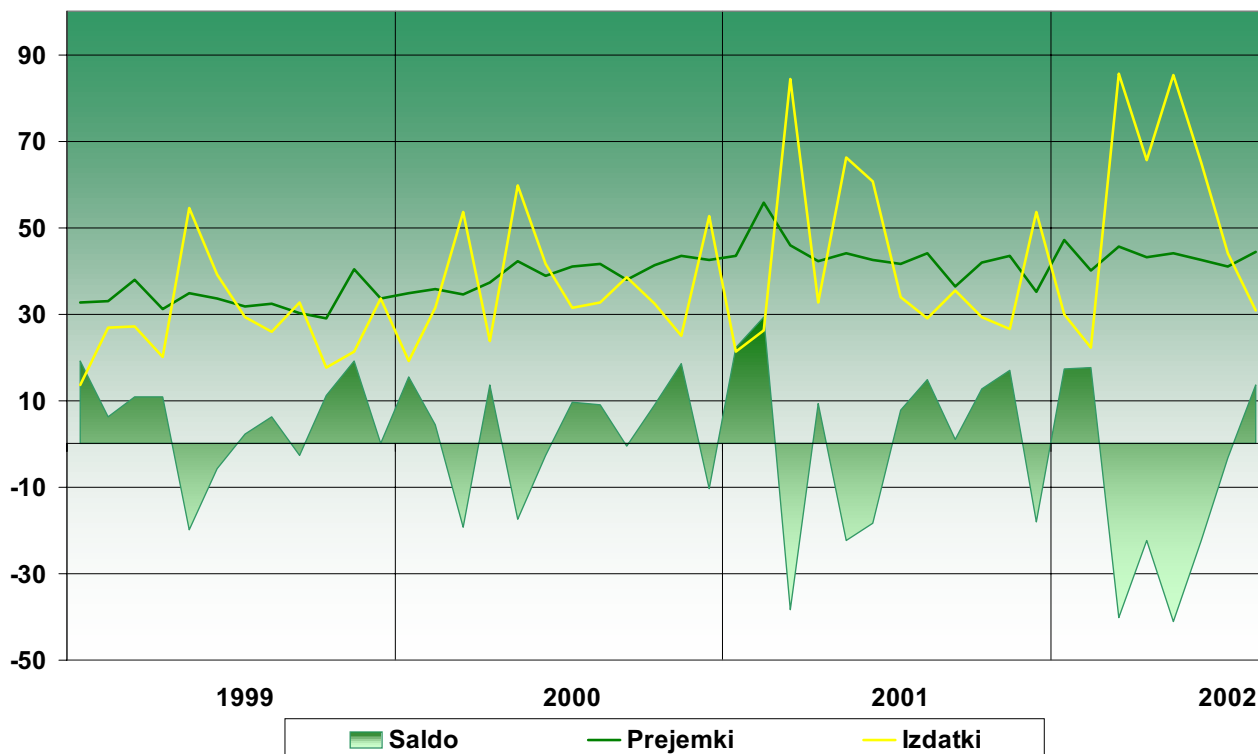
Izvoz transportnih storitev je znašal v prvih osmih mesecih leta 2002 410,6 mio EUR. Povečanje glede na primerljivo obdobje leta 2001 znaša 49,6 mio EUR. Povečanje je predvsem posledica povečanja cestnega transporta (za 31,0 mio EUR).

Uvoz transportnih storitev je v prvih osmih mesecih leta 2002 znašal 241,5 mio EUR, kar predstavlja v primerjavi s primerljivim obdobjem leta 2001 povišanje (za 5,0 mio EUR).

Opomba: Razlika: - (minus)=zmanjšanje; + (plus)=povečanje

v mio EUR	2002		2001		Razlika (2002-2001)	
	avgust	jan-avg	avgust	jan-avg	avgust	jan-avg
SALDO	19,8	169,0	20,5	124,4	-0,7	44,6
IZVOZ						
Transport	48,4	410,6	49,5	360,9	-1,1	49,6
Pomorski transport	5,5	47,6	5,2	44,1	0,3	3,5
Zračni transport	5,3	49,1	7,4	45,7	-2,1	3,4
Cestni transport	18,9	164,3	16,9	133,3	2,1	31,0
Železniški transport	8,8	76,5	10,9	70,2	-2,1	6,3
Ostali transport	9,9	73,0	9,1	67,7	0,8	5,4
UVOZ						
Transport	-28,5	-241,5	-29,0	-236,5	-0,5	5,0
Pomorski transport	-3,0	-29,4	-3,7	-29,6	-0,7	-0,2
Zračni transport	-3,9	-30,4	-3,6	-29,7	0,3	0,7
Cestni transport	-4,8	-42,1	-4,2	-43,7	0,6	-1,6
Železniški transport	-6,4	-57,4	-7,2	-50,9	-0,7	6,5
Ostali transport	-10,5	-82,3	-10,3	-82,6	0,1	-0,3

Dohodki v mio EUR

Avgusta 2002 je bil dosežen presežek **dohodkov od dela in kapitala**. Znašal je 13,6 mio EUR, medtem ko je bil avgusta 2001 presežek rahlo višji, znašal je 15,0 mio EUR. Nižji presežek je posledica večjega povečanja izdatkov (za 1,7 mio EUR) od prejemkov (za 0,4 mio EUR).

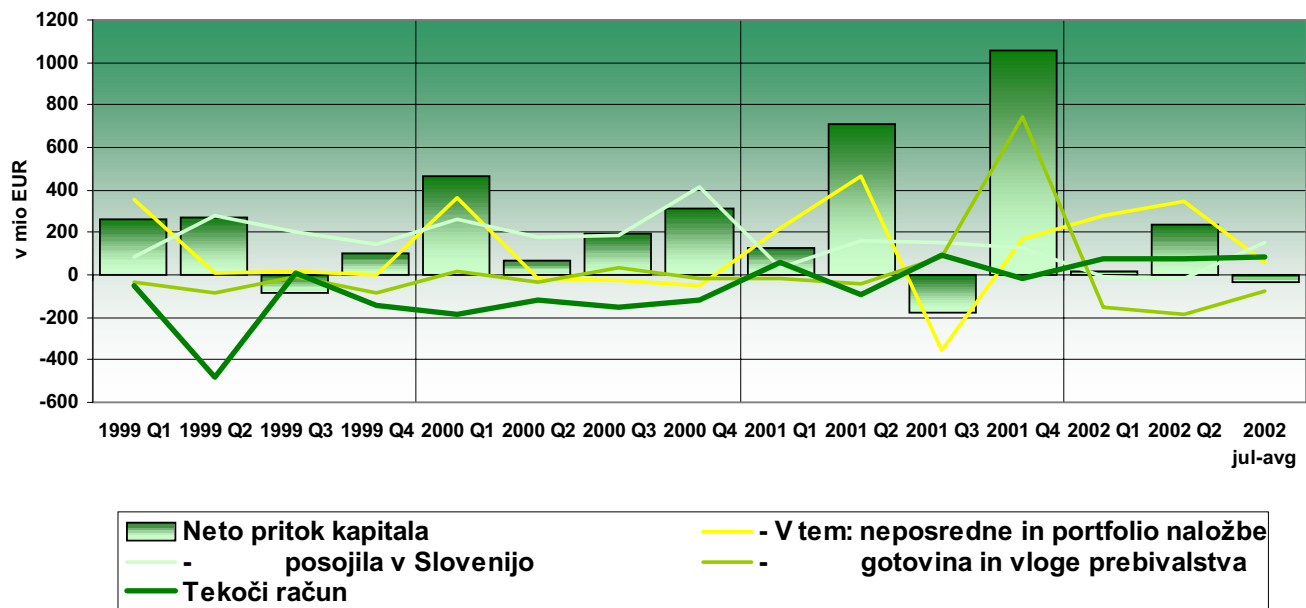
Avgusta 2002 so se v primerjavi z avgustom 2001 **prejemki** od kapitala (za 0,9 mio EUR) povečali in prejemki od dela (za 0,6 mio EUR) zmanjšali. Pri **izdatkih** so se izdatki od kapitala (za 1,8 mio EUR) povečali, izdatki od dela pa so bili rahlo manjši.

V prvih osmih mesecih leta 2002 je bil zabeležen primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala v višini 80,7 mio EUR. V primerjavi s presežkom leta 2001 v znesku 4,8 mio EUR, so se za 11,7 mio EUR zmanjšali prejemki (od tega prejemki od kapitala za 10,2 mio EUR) in za 73,9 mio EUR povečali izdatki (od tega izdatki od kapitala za 71,8 mio EUR).

	Avgust 2002	Avgust 2001	izlika (2002-2001)	Jan-Avg 2002	Jan-Avg 2001	izlika (2002-2001)
SALDO	13,568	14,999	-1,432	-80,744	4,819	-85,563
1 Prejemki	44,361	44,047	0,313	347,543	359,198	-11,656
1.1 Od dela	16,254	16,887	-0,633	133,729	135,196	-1,466
1.2 Od kapitala	28,107	27,161	0,946	213,813	224,002	-10,189
1.2.1 Od nep. naložb	-0,366	-0,235	-0,131	4,930	5,468	-0,537
1.2.2 Od vred. papirjev	17,884	15,383	2,501	121,290	120,589	0,702
1.2.2.2 Od naložb v dolžniške vrednostne pa	17,88	15,38	2,501	121,290	120,589	0,702
1.2.3 Od ostalih naložb	10,589	12,013	-1,425	87,593	97,946	-10,354
1.2.3.1 Banka Slovenije	6,608	5,347	1,262	49,85	44,71	5,138
1.2.3.2 Uradni sektor	0,716	0,181	0,535	1,387	1,867	-0,47
1.2.3.3 Banke	2,799	5,924	-3,12	30,68	45,75	-15,062
1.2.3.4 Ostali sektorji	0,465	0,561	-0,09	5,664	5,614	0,050
2 Izdatki	-30,793	-29,048	1,745	-428,286	-354,379	73,907
2.1 Od dela	-2,308	-2,355	-0,047	-21,387	-19,262	2,124
2.2 Od kapitala	-28,485	-26,693	1,792	-406,900	-335,117	71,783
2.2.1 Od nep. naložb	-7,981	1,012	8,993	-91,740	-14,474	77,266
2.2.2 Od vred. papirjev	-7,751	-15,608	-7,857	-145,321	-142,003	3,318
2.2.2.2 Od naložb v dolžniške vrednostne pa	-7,75	-15,608	-7,85	-145,321	-142,003	3,318
2.2.3 Od ostalih naložb	-12,753	-12,097	0,656	-169,838	-178,639	-8,802
2.2.3.1 Banka Slovenije	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,19	-0,19
2.2.3.2 Uradni sektor	-2,11	-2,37	-0,25	-24,521	-31,945	-7,42
2.2.3.3 Banke	-4,09	-3,99	0,102	-43,403	-46,743	-3,34
2.2.3.4 Ostali sektorji	-6,53	-5,72	0,811	-101,913	-99,758	2,155

Opomba: Razlika: - (minus)=zmanjšanje; + (plus)=povečanje

Neto pritek kapitala in tekoči račun

Neto pritek kapitala je leta 1999 znašal 536,8 mio EUR, leta 2000 724,4 mio EUR, leta 2001 pa 1.343,8 mio EUR; glavni vir so povečana najeta posojila, v letu 2001 pa tudi opazno večje tuje neposredne naložbe.

Z letom 1999 se je povečala tudi raven prodaje državnih dolžniških vrednostnih papirjev, t.j. evroobveznic, (ki v vsem obravnavanem obdobju bistveno vpliva na kategorijo portfeljskih in neposrednih naložb) katero je leta 2001 v neto izrazu znižalo avgustovsko odplačilo evroobveznic iz leta 1996.

V letu 2001 je v primerjavi s prejšnjim letom vplivalo na zniževanje neto pritoka kapitala (poleg omenjenega odplačila evroobveznic) tudi znižanje najemanja posojil v tujini, medtem ko ga je v zadnjih mesecih leta povečeval še porast vlog prebivalstva v tujem denarju. V letu 2001 je znašal neto pritek kapitala skupaj s saldonom tekočega računa 1.313,8 mio EUR. Banka Slovenije je v letu 2001 neto financirala tujino z 1.447,7 mio EUR povečanimi mednarodnimi rezervami, v letu 2000 pa le s 186,8 mio EUR.

Avgusta 2002 so bili največji pritoki kapitala iz naslova najetih posojil v tujini (32,1 mio EUR). Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se povečale za 61,5 mio. Skupno so mednarodne denarne rezerve v letu 2002 porasle za 646,2 mio EUR, kar je 85,7 mio EUR več kot v enakem lanskem obdobju.

Kapitalski in finančni račun plačilne bilance

NETO PRITOKI KAPITALA PO INSTRUMENTIH FINANČNEGA RAČUNA mio EUR	januar - avgust		avgust
	2001	2002	2002
1. Neposredne naložbe	253,4	684,5	11,5
2. Portfolio naložb	80,8	8,8	4,3
3. Posojila	325,8	6,0	20,6
Banke (brez BS)	-2,0	-39,8	10,8
Ostali sektorji	327,8	45,8	9,8
4. Komerčni krediti	-203,4	-357,1	16,7
5. Gotovina in vloge	64,0	101,9	-71,5
Banke (brez BS)	63,8	526,5	-65,1
Ostali sektorji	0,2	-424,5	-6,5
od tega: prebivalstvo	-8,8	-414,5	-15,9
6. Ostalo	-31,8	-63,6	10,3
7. Neto pritok kapitala brez mednarodnih denarnih rezerv (1+2+3+4+5+6)	488,9	380,5	-8,2
8. Mednarodne denarne rezerve	-560,5	-646,2	-61,5
9. FINANČNI RAČUN (7+8)	-71,6	-265,7	-69,7
10. KAPITALSKI RAČUN	0,2	0,6	-1,8
11. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN (9+10)	-71,4	-265,1	-71,5
Statistična napaka	70,7	25,8	36,5

V prvih osmih mesecih leta 2002 je znašal **neto pritok kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije 380,5 mio EUR. V enakem obdobju leta 2001 je bil dosežen pritok v znesku 488,9 mio EUR.

Med največje **pritoke** od januarja do avgusta 2002 se uvrščajo neposredne naložbe nerezidentov v Sloveniji (757,1 mio EUR), in neto pritoki gotovine in vlog bank (526,5 mio EUR). Posojila v neto izrazu predstavljajo 6,0 mio EUR pritoka, medtem ko so v enakem lanskem obdobju znašala 325,8 mio EUR neto pritokov kapitala.

Glavni vir **odtoka** v prvih osmih mesecih 2002 (brez rezerv) predstavlja postavka gotovina prebivalcev (414,5mio EUR) ter komercialni krediti (357,1 mio EUR) – med njimi predvsem kratkoročni.

Avgusta 2002 beležimo 8,2 mio EUR **neto odtoka kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije.

Med neto **pritoki** avgusta 2002 beležimo predvsem 32,1 mio EUR povečanja najetih posojil ter 16,7 mio EUR neto zmanjšanja terjatev kratkoročnih komercialnih kreditov. Spremembe neposrednih in portfolio naložb so bile majhne.

Med neto **odtoki** avgusta 2002 zasledimo predvsem neto postavko gotovino in vloge (71,5 mio EUR). Od tega gotovina prebivalcev beleži 15,9 mio EUR odtoka, banke pa 65,1 mio EUR. Neto nakupi deviz rezidentov v menjalnicah so znašali 98,5 mio EUR, 3,6 mio EUR so rezidenti neto položili na devizne račune, 79,0 mio EUR predstavlja ocena porabe tuje gotovine za tekoče transakcije-turizem v mesecu avgustu.

Neposredne naložbe in naložbe v vrednostne papirje

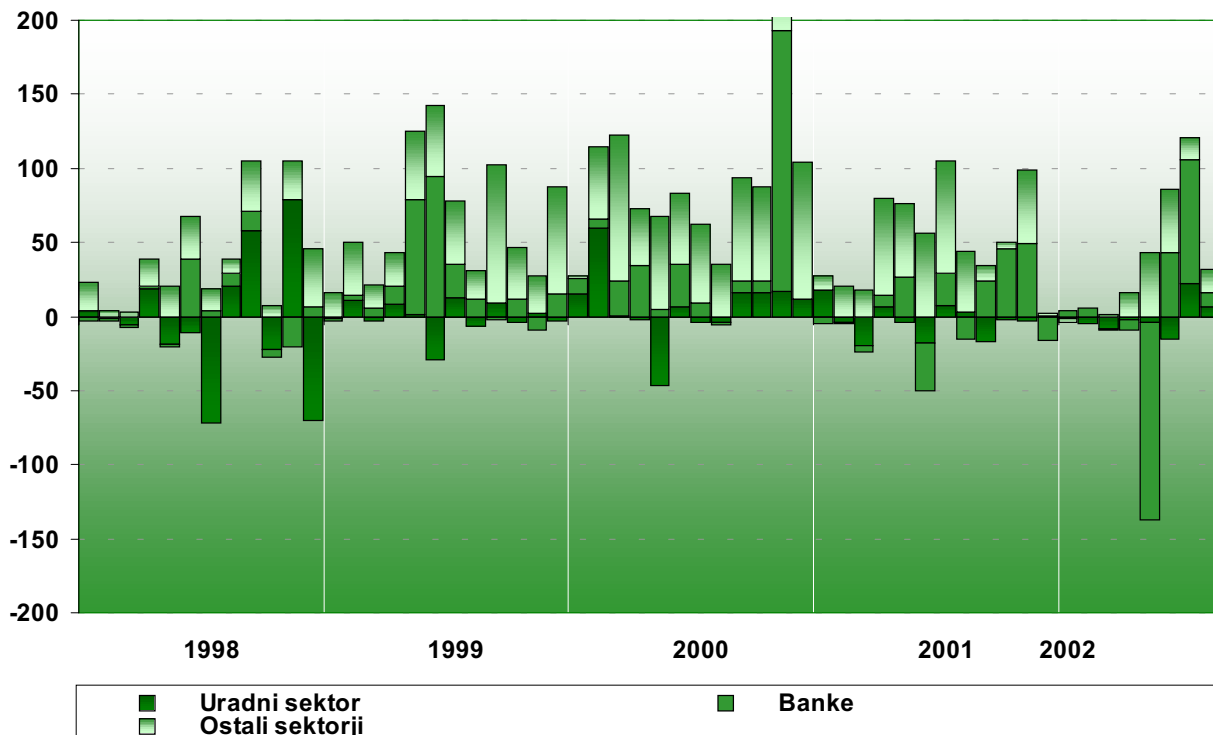
NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio EUR)	januar -avgust		avgust
	2001	2002	2002
NEPOSREDNE NALOŽBE	253,4	684,5	11,5
Domače v tujini	-68,8	-72,7	-8,8
Lastniški kapital	-45,7	-53,9	-6,6
Reinvestirani dobički	3,5	3,5	0,4
Ostali kapital	-26,6	-22,3	-2,7
Tuje v Sloveniji	322,2	757,1	20,3
Lastniški kapital	223,0	349,6	-11,7
Reinvestirani dobički	-19,1	38,2	4,8
Ostali kapital	118,3	369,3	27,3
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	80,8	8,8	4,3
Domače v tujini	-83,4	17,8	14,4
Tuje v Sloveniji	164,2	-9,0	-10,1
Lastniški vrednostni papirji	-3,2	-2,6	-17,8
Dolžniški vrednostni papirji	167,5	-6,4	7,6
od tega: državni sektor	173,9	-9,2	0,0

Avgusta 2002 ne beležimo večjih dogodkov na postavki neposredne naložbe (pritok v višini 11,5 mio EUR), vendar pa je v prvih osmih mesecih leta 2002 ta postavka beležila 684,5 mio EUR neto pritoka neposrednih naložb, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 431,1 mio EUR več.

Posojila med kapitalsko povezanimi rezidenti in nerezidenti (z vsaj 10% kapitalsko udeležbo) se v skladu s priporočili Mednarodnega denarnega sklada prikazujejo kot del neposrednih naložb v postavki ostali kapital. Tako beležimo v prvih osmih mesecih 2002 povečanje neto obveznosti do tujih neposrednih vlagateljev v Sloveniji v višini 369,3 mio EUR (enako lansko obdobje 118,3 mio EUR) in neto terjatve do slovenskih neposrednih naložb v tujini v višini 22,3 mio EUR (enako lansko obdobje 26,6 mio EUR). Na splošno se pri neposredno povezanih podjetjih ves čas kaže prevladujoča smer kreditiranja investitor-podjetje, kar naj bi tudi potrjevalo dolgoročni interes tujih neposrednih naložb.

Po podatkih KDD so tujci v avgustu prodali za 14,6 mio EUR vrednostnih papirjev, v septembru pa kupili za 477,8 mio EUR vrednostnih papirjev. V prvih devetih mesecih 2002 so tujci neto kupili za 724,4 mio EUR vrednostnih papirjev. V septembru je prišlo do nakupa delnic države v NLB s strani belgijske bančno zavarovalniške skupine (435 mio EUR) in EBRD-ja (64 mio EUR). Ostale večje naložbe v letu 2002 so bile povezane z nakupi delnic bank, podjetij papirne in prehranske industrije.

Najeta posojila v tujini v mio EUR

Obveznosti iz neto (črpanja minus odplačila) **najetih posojil** v tujini so se avgusta 2002 povečale za 32,1 mio EUR. Enako obdobje lanskega leta kaže 29,0 mio EUR povečanja obveznosti.

Avgusta 2002 so zadolženost povečali vsi sektorji; ostali za 15,9 mio EUR, bančni za 9,3 mio EUR in vladni za 6,3 mio EUR.

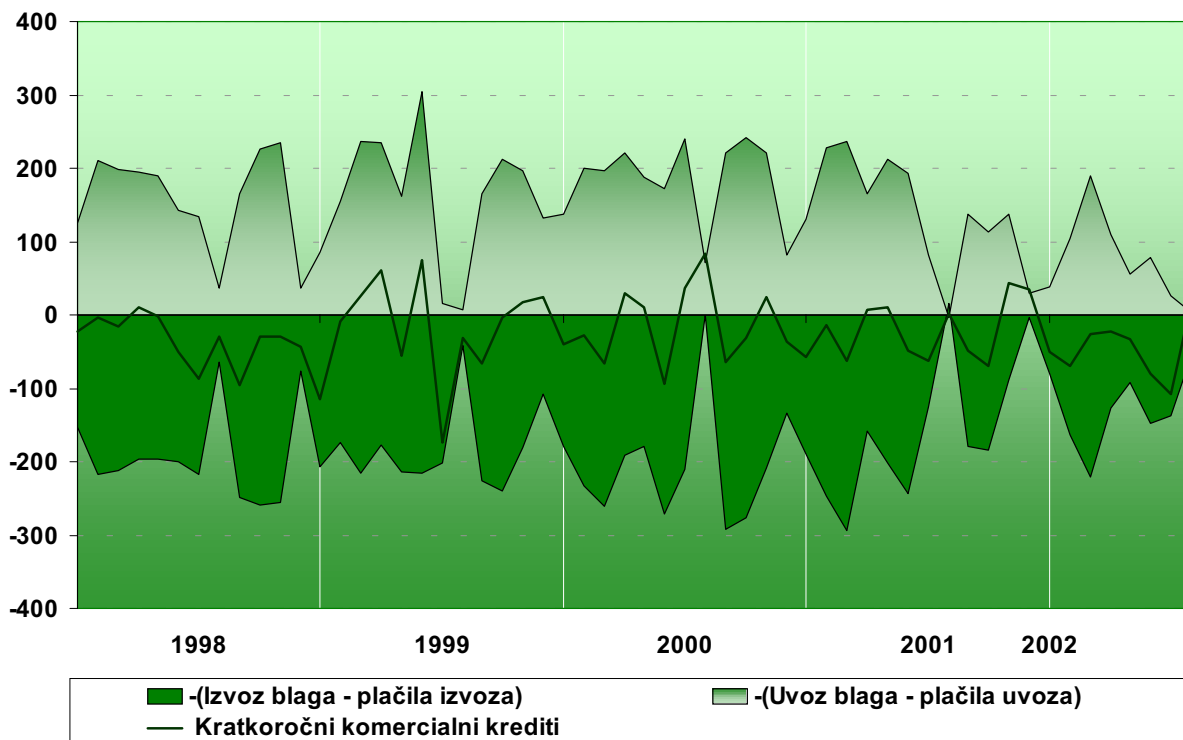
Skupno so se neto najeta posojila v letu 2002 povečala za 129,6 mio EUR, kar je manj kot v enakem obdobju lanskega leta (324,0 mio EUR). Opazno je predvsem zmanjšanje zadolževanja vladnega sektorja (več odplačil kot črpanj) in bistveno manjša rast zadolževanja ostalih sektorjev (letos v osmih mesecih 131,0 mio EUR, lani v enakem obdobju pa 335,8 mio EUR).

Avgusta 2002 so se **odobrena posojila** nerezidentom povečala za 11,5 mio EUR. V letu 2002 je neto povečanje odobrenih posojil nerezidentom skupno znašalo 123,6 mio EUR. Ostali sektorji so v osmih mesecih leta 2002 neto odobrili 78,1 mio EUR posojil nerezidentom, banke pa nekoliko manj (45,5 mio EUR).

Postavka posojila je letos skoraj izravnana (6,0 mio EUR neto pritoka kapitala). Ta postavka izkazuje **le posojila med kapitalsko nepovezanimi rezidenti in nerezidenti** (upoštevata se statistična meja kapitalске povezanosti – vsaj 10% kapitalška udeležba). V enakem obdobju lani je bil ta razkorak bistveno večji (325,8 mio EUR neto pritoka kapitala). Bistvena razlika med lanskim in letošnjim gibanjem posojil je pri ostalih sektorjih, ki ne povprašujejo več po tujih posojilih v tako velikem obsegu kot lani (več kot polovico manjši obseg novih kreditov). V prvih osmih mesecih 2002 je tako Slovenija neto povečala zadolženost do nerezidentov za 6,0 mio EUR lani pa kar za 325,8 mio EUR iz tega naslova.

Opomba: Od leta 2001 dalje je v postavki posojila prelom serije podatkov. Posojila med kapitalsko povezanimi rezidenti in nerezidenti (vsaj 10% kapitalška povezanost) se nahajajo v postavki neposredne naložbe - ostali kapital.

Komercialni krediti

V avgustu 2002 so se za 16,7 mio EUR zmanjšale neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, lani pa so se v enakem mesecu zmanjšale za 2,0 mio EUR.

Avgusta 2002 so se tako neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov prvič letos** zmanjšale oziroma so se **prevesile v neto obveznosti**. Avgust je mesec z najnižjim blagovnim tokom tako na strani izvoza kot uvoza (sezonska nihanja - dopusti).

Blagovni tok je letos relativno izravnal. Skupno do avgusta beležimo 125,8 mio EUR primanjkljaja, vendar je blagovni primanjkljaj še vedno relativno majhen v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, ko je znašal 438,8 mio EUR. Pokritost blagovnih tokov s plačili je bila avgusta 2002 precej izenačena; na strani izvoza (92,9%), uvoza (91,5%).

Kratkoročni komercialni krediti po državah v mio EUR

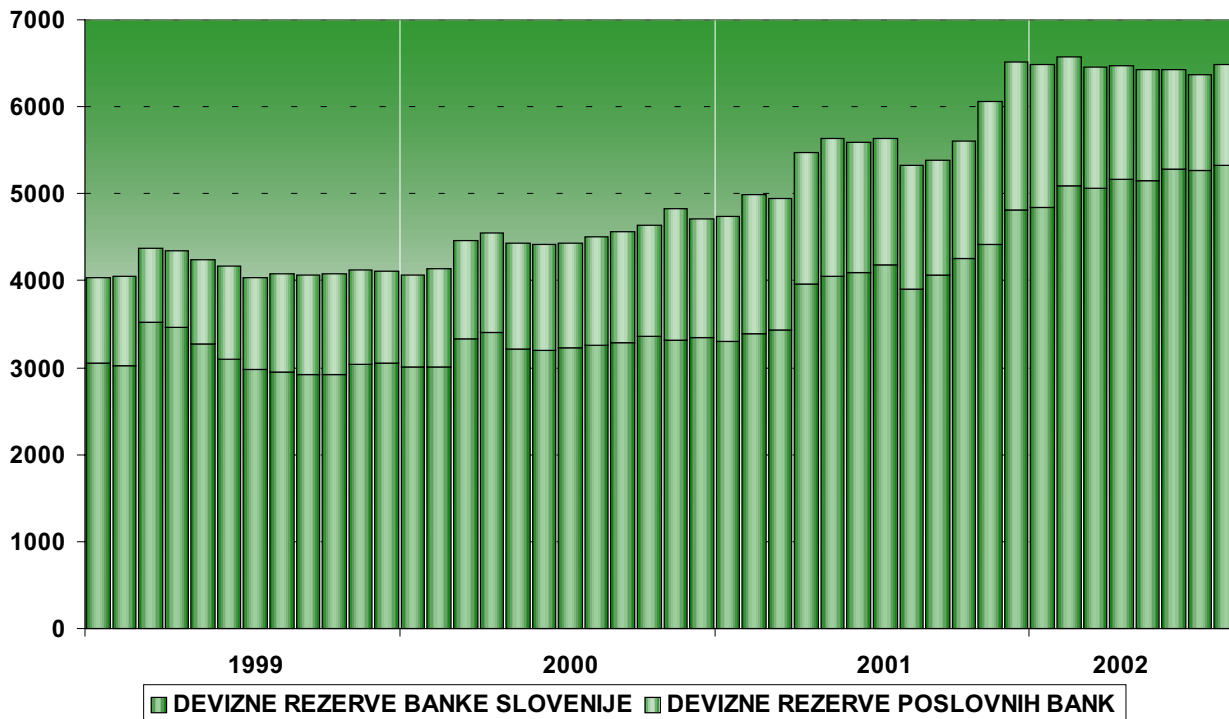
Avgust 2002	A. TERJATVE					B. OBVEZNOSTI					C. NETO TERJATVE	
	Začetno stanje	Transak-cije	Ostalo	Tečajne razlike	Končno stanje	Začetno stanje	Transak-cije	Ostalo	Tečajne razlike	Končno stanje	Transak-cije	Končno stanje
Države nekdanje Jugoslavije	809,5	-17,2	-1,4	-0,3	790,6	143,2	5,3	0,0	0,2	148,6	-22,4	642,0
HRVASKA	437,0	-11,8	-1,2	-0,2	423,8	83,1	2,6	-0,2	0,0	85,5	-14,4	338,4
BOSNA IN HERCEGOVINA	141,9	-1,5	-0,1	0,0	140,3	21,5	0,6	0,2	0,0	22,3	-2,1	118,1
MAKEDONIJA	65,4	-2,6	-0,1	0,0	62,7	6,0	-0,1	0,0	0,0	5,8	-2,4	56,9
JUGOSLAVIJA	165,2	-1,3	-0,1	-0,1	163,7	32,6	2,2	0,0	0,2	35,0	-3,5	128,7
Države nekdanje Sovjetske Zveze; od tega:	170,4	-2,5	0,0	-0,3	167,7	75,2	-1,0	0,0	-0,1	74,0	-1,5	93,6
RUSKA FEDERACIJA	128,2	-1,7	0,0	-0,2	126,3	68,3	-0,9	0,0	-0,1	67,3	-0,8	59,0
UKRAJINA	21,4	-1,7	0,0	0,0	19,7	2,7	-0,7	0,0	0,0	2,0	-1,0	17,7
BELOSIJA	5,7	-0,5	0,0	0,0	5,2	2,3	0,0	0,0	0,0	2,3	-0,5	2,9
LITVA	4,1	-0,5	0,0	0,0	3,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	-0,6	3,4
KAZAHSTAN	4,1	0,0	0,0	0,0	4,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	4,0
UZBEKISTAN	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
ESTONIJA	1,0	-0,2	0,0	0,0	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,8
LATVIJA	2,8	0,1	0,0	0,0	2,9	1,2	0,4	0,0	0,0	1,6	-0,3	1,3
Evropska Unija	1.319,0	-45,1	-2,8	-0,2	1.270,9	1.472,5	-52,8	-4,0	-0,4	1.415,2	7,7	-144,3
FRANCIJA	168,8	-6,2	0,0	0,0	162,5	121,1	-14,0	0,0	-0,1	107,0	7,8	55,6
SVEDSKA	36,7	-5,6	0,0	0,1	31,3	18,2	-8,6	0,0	0,0	19,0	-6,3	12,3
NEMCIJA	438,6	-7,8	-2,7	0,0	428,0	394,3	-18,8	-0,5	0,0	374,9	11,0	53,0
DANSKA	24,6	-4,2	0,0	0,0	20,5	11,2	-0,3	0,0	0,0	10,9	-3,8	9,6
PORTUGALSKA	6,7	-0,4	0,0	0,0	6,4	1,6	-0,3	0,0	0,0	1,3	-0,1	5,0
GRCIJA	8,3	-0,2	0,0	0,0	8,1	2,8	0,8	0,0	0,0	3,6	-1,0	4,5
LUKSEMBURG	4,2	0,2	0,0	0,0	4,4	14,0	0,8	0,0	0,0	14,8	-0,6	-10,4
BELGIJA	20,2	-2,2	0,0	0,0	17,9	32,3	-4,0	0,0	0,0	28,3	1,7	-10,4
FINSKA	4,2	0,1	0,0	0,0	4,3	5,8	-0,3	0,0	0,0	5,5	0,4	-1,2
SPANIJA	23,1	0,4	0,0	0,0	23,5	24,8	-3,3	0,1	0,0	21,6	3,7	1,9
VEL. BRITANIJA	68,7	-4,8	0,0	-0,3	63,7	62,9	-2,6	-0,1	-0,1	60,1	-2,2	3,6
IRSKA	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3	8,2	0,8	0,0	0,0	8,9	-0,8	-4,6
NIZOZEMSKA	25,8	-0,1	0,0	0,0	25,6	36,8	-1,4	-0,5	0,0	34,9	1,3	-9,3
ITALIJA	315,2	-22,5	0,1	0,0	292,8	382,9	-6,3	-2,2	-0,1	374,3	-16,2	-81,5
AVSTRIJA	169,5	8,2	-0,1	0,0	177,5	355,5	-4,7	-0,6	-0,1	350,1	12,9	-172,6
EFTA	46,1	-3,0	0,0	-0,1	43,0	90,1	-3,0	-0,3	-0,1	86,7	0,1	-43,7
NORVESKA	4,2	-1,5	0,0	0,0	2,8	3,3	0,4	0,0	0,0	3,7	-1,9	-0,9
SVICA	38,3	-1,6	0,0	-0,1	36,6	80,7	-3,4	-0,3	-0,1	77,0	1,8	-40,3
ISLANDIJA	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
LIECHTENSTEIN	3,3	0,1	0,0	0,0	3,4	5,9	0,1	0,0	0,0	6,0	0,0	-2,6
CEFTA	222,6	-0,6	-0,5	-0,1	221,4	117,9	-8,0	-0,2	0,0	109,7	7,4	111,7
POLJSKA	93,6	0,4	0,0	-0,1	94,0	20,9	-0,3	0,0	0,0	20,6	0,7	73,4
SLOVASKA	20,9	-0,8	0,0	0,0	20,1	12,6	0,5	0,0	0,0	13,1	-1,3	7,1
MADZARSKA	34,2	-0,5	-0,5	0,0	33,2	33,4	-3,1	-0,2	0,0	30,1	2,6	3,1
ČESKA REPUBLIKA	36,2	1,4	0,0	0,0	37,6	47,2	-5,8	0,0	0,0	41,5	7,1	-3,8
BOLGARIJA	13,1	-1,1	0,0	0,0	12,0	2,2	0,3	0,0	0,0	2,5	-1,4	9,5
ROMUNIJA	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5	1,6	0,3	0,0	0,0	2,0	-0,3	22,5
ZDA	89,0	-3,9	0,1	-0,2	85,0	50,2	-1,0	0,0	-0,1	49,1	-2,9	35,9
Ostale države	162,4	-8,3	0,0	0,0	154,1	112,6	10,1	-0,1	-0,2	122,5	-18,4	31,7
Nerazporejeno												
SKUPAJ - SVET	2.819,0	-80,5	-4,7	-1,2	2.732,7	2.061,6	-50,5	-4,6	-0,8	2.005,8	-30,0	726,9

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI PO DRŽAVAH – neposredno poročanje podjetij

V prvih osmih mesecih leta 2002 so se terjatve (transakcije) po podatkih iz poročil SKV povečale za 285,7 mio EUR več kot obveznosti, od tega največ do Evropske unije (135,4 mio EUR) in držav bivše Jugoslavije (104,5 mio EUR). Avgusta 2002 so neto terjatve iz naslova transakcij znašale 30,0 mio EUR. Največje so bile do držav nekdanje Jugoslavije (22 mio EUR), medtem ko so bile do EU in držav članic CEFTE zabeležene neto obveznosti v višini 7,7 mio EUR oziroma 7,4 mio EUR.

Konec avgusta 2002 je bilo tako največ neto terjatev (stanja) do držav nekdanje Jugoslavije (642,0 mio EUR) in CEFTE (111,7 mio EUR), do držav EU pa so bile izkazane neto obveznosti v višini 144,3 mio EUR.

Devizne rezerve Banke Slovenije in poslovnih bank (stanje konec meseca v mio EUR)

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij avgusta 2002 povečale za 61,5 mio EUR, v istem mesecu lanskega leta pa so se zmanjšale za 233,8 mio EUR. V obdobju od januarja do avgusta letos so se mednarodne rezerve povečale skupaj za 646,2 mio EUR, medtem ko so se v enakem obdobju leta 2001 povečale za 560,5 mio EUR.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec letošnjega avgusta predstavljale 82% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 5.323,4 mio EUR, stanje **deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj** pa je znašalo 6.492,3 mio EUR.

Konec avgusta 2002 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 5,3 povprečnim letošnjim uvozom blaga in storitev.

Plaćilna bilanca Slovenije v mia SIT (januar - avgust 2002)

predhodni podatki, z dne 10.09.2002	tokovi v mia SIT					tokovi v mia SIT			
	januar - avgust		avgust			januar - avgust		avgust	
	200	2002	200	2002		200	2002	200	2002
I. Tekoči račun	0,4	54,4	4,6	8,0	II. Kapitalski in finančni račun	-14,3	-60,5	-8,1	-16,4
1. Blago	-94,3	-27,9	-10,5	-4,4	A. Kapitalski račun	0,0	0,1	0,0	-0,4
1.1. Izvoz blag	1.504,5	1.627,7	157,7	167,4	1. Kapitalski transferi	0,1	0,3	0,0	0,1
Izvoz f.o.b.	1.488,1	1.610,8	154,5	164,4	2. Patenti in licence	0,0	-0,2	0,0	-0,5
Prilagoditev zaobjem	16,4	16,9	3,3	3,1	B. Finančni račun	-14,4	-60,6	-8,1	-15,9
1.2. Uvoz blag	-1.598,8	-1.655,5	-168,3	-171,8	1. Neposredne naložb	54,5	153,1	1,8	2,6
Uvoz c.i.f	-1.628,3	-1.689,5	-169,7	-174,3	Domače v tujini	-14,8	-16,4	-2,2	-2,0
Prilagoditev c.i.f./f.o.b.	61,6	63,9	6,4	6,6	Tuje v Sloveniji	69,3	169,5	4,0	4,6
Prilagoditev zaobjem	-32,0	-29,9	-5,0	-4,1	2. Naložbe v vrednostne papirj	16,2	2,1	-79,6	1,0
2. Storitve	72,2	80,7	10,2	7,4	Domače v tujini	-17,9	4,1	-2,4	3,3
Izvoz storitev	316,1	355,0	54,0	53,8	Tuje v Sloveniji	34,1	-2,0	-77,2	-2,3
Uvoz storitev	-243,9	-274,3	-43,8	-46,4	3. Ostale naložb	34,2	-70,8	18,6	-5,5
2.1. Transport	26,9	38,0	4,5	4,5	3.1. Komercialni krediti	-44,1	-80,5	0,6	3,8
2.2. Potovanja	70,7	70,6	7,2	6,4	3.2. Posojila	70,5	1,7	5,7	4,7
2.3. Konstrukcijske storitve	3,5	1,2	1,4	-0,2	3.3. Gotovina in vloge	14,6	22,3	12,6	-16,3
2.4. Ostale poslovne storitve	-10,8	-5,6	0,3	-0,9	3.4. Ostalo	-6,8	-14,3	-0,3	2,3
2.5. Ostalo	-18,0	-23,5	-3,1	-2,4	4. Mednarodne denarne rezerve	-119,3	-145,0	51,1	-14,0
3. Dohodki	1,0	-17,9	3,3	3,1	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	0,3	-11,8	0,0	-0,6
Prejemki	77,4	78,2	9,6	10,1	Deviz	-119,5	-133,2	51,1	-13,4
Izdatki	-76,4	-96,1	-6,4	-7,0	Gotovina in vloge	-52,2	-61,1	42,7	0,6
4. Tekoči transferi	21,5	19,4	1,7	1,8	Vrednostni papirji	-67,3	-72,1	8,4	-14,0
V Slovenijo	63,2	69,9	6,4	7,7					
V tujino	-41,7	-50,4	-4,8	-5,9	III. Neto napake in izpustitve	13,9	6,1	3,5	8,3

Plačilna bilanca Slovenije v mio USD (januar - avgust 2002)

predhodni podatki, z dne 10.09.2002	tokovi v mio USD					tokovi v mio USD			
	januar - avgust		avgust			januar - avgust		avgust	
	2001	2002	2001	2002		2001	2002	2001	2002
I. Tekoči račun	3,1	228,8	21,5	34,7	II. Kapitalski in finančni račun	-52,3	-258,3	-29,9	-70,7
1. Blago	-394,7	-102,8	-40,9	-18,7	A. Kapitalski račun	0,2	0,4	-0,2	-1,7
1.1. Izvoz blaga	6.215,6	6.655,0	651,1	720,0	1. Kapitalski transferi	0,3	1,2	-0,2	0,2
Izvoz f.o.b.	6.148,2	6.584,9	637,7	706,8	2. Patenti in licence	-0,1	-0,8	0,0	-2,0
Prilagoditev zaobjema	67,3	70,0	13,4	13,2	B. Finančni račun	-52,5	-258,7	-29,7	-69,0
1.2. Uvoz blaga	-6.610,2	-6.757,8	-692,1	-738,7	1. Neposredne naložbe	227,4	613,3	7,4	10,7
Uvoz c.i.f.	-6.732,7	-6.896,4	-698,0	-749,5	Domače v tujini	-61,3	-67,4	-9,0	-8,7
Prilagoditev c.i.f./f.o.b.	254,6	260,8	26,4	28,3	Tuje v Sloveniji	288,8	680,7	16,4	19,4
Prilagoditev zaobjema	-132,2	-122,2	-20,4	-17,5	2. Naložbe v vrednostne papirje	81,9	11,3	-320,9	4,2
2. Storitve	300,0	326,2	42,0	31,9	Domače v tujini	-75,4	18,9	-9,7	14,2
Izvoz storitev	1.302,3	1.459,1	222,0	231,3	Tuje v Sloveniji	157,3	-7,6	-311,2	-10,0
Uvoz storitev	-1.002,2	-1.133,0	-180,0	-199,3	3. Ostale naložbe	126,1	-299,5	73,8	-23,7
2.1. Transport	110,9	155,9	18,3	19,4	3.1. Komerčni krediti	-178,6	-335,6	0,4	16,0
2.2. Potovanja	294,1	285,5	29,6	27,8	3.2. Posojila	285,7	18,6	23,1	20,1
2.3. Konstrukcijske storitve	14,4	4,9	5,6	-1,0	3.3. Gotovina in vloge	48,0	75,2	51,7	-69,9
2.4. Ostale poslovne storitve	-45,0	-23,3	1,3	-3,8	3.4. Ostalo	-29,0	-57,7	-1,3	10,1
2.5. Ostalo	-74,3	-96,9	-12,8	-10,4	4. Mednarodne denarne rezerve	-488,0	-583,7	210,0	-60,1
3. Dohodki	8,0	-73,4	13,7	13,7	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	0,9	-47,9	0,2	-2,5
Prejemki	321,4	319,1	39,6	43,4	Devize	-488,9	-535,7	209,8	-57,6
Izdatki	-313,4	-392,5	-25,9	-29,8	Gotovina in vloge	-216,9	-249,7	175,2	2,5
4. Tekoči transferi	89,8	78,9	6,8	7,8	Vrednostni papirji	-272,0	-286,1	34,6	-60,1
V Slovenijo	261,0	285,6	26,4	33,1					
V tujino	-171,2	-206,7	-19,6	-25,3	III. Neto napake in izpustitve	49,2	29,5	8,3	36,0

Metodološke opombe

- 1) Banka Slovenije v avgustu tekočega leta (t) pripravi končne podatke plačilne bilance za preteklo leto (t-1) ter revidira podatke za predpreteklo leto (t-2). Le v primeru večjih metodoloških sprememb oziroma morebitnih ugotovljenih napak na virih podatkov bo ponovljen izračun plačilne bilance za predpreteklo leto (t-3).

- 2) **Leto 2001**

V končni plačilni bilanci za leto 2001 je prišlo do dveh večjih sprememb. Spremenjeno je vključevanje kreditov med povezanimi podjetji (delež 10 % ali več). Podatki o posojilih med povezanimi podjetji, ki so bili do sedaj vključeni v postavki posojila, bodo od leta 2001 vključeni v postavko neposredne naložbe - ostali kapital, v skladu z mednarodnimi standardi. Zato je v letu 2001 prelom v serijah podatkov za postavko posojila (dana in prejeta) ter postavko neposredne naložbe - ostali kapital (v Sloveniji in v tujini). Druga pomembna sprememba pa se nanaša na reinvestirane dobičke. Za oceno reinvestiranih dobičkov v letu 2001 so bili uporabljeni podatki iz leta 2000. Dejanski podatki za leto 2001, ki jih Banka Slovenije pridobi z letnimi poročili o kapitalskih naložbah, pa so pokazali, da je bila uporabljena začasna ocena previsoka. Predvsem gre za manjše, reinvestirane dobičke nerezidentov v Sloveniji. Dejansko so imela podjetja v lasti nerezidentov (delež 10% ali več) v letu 2001 obračunane negativne reinvestirane dobičke, ki so za 25 milijonov USD znižali vrednost tujega kapitala, medtem ko je začasna ocena upoštevala podatke leta 2000, ki so izkazovali pozitivne reinvestirane dobičke v višini 87 milijonov USD. Neto učinek (112 milijonov USD) je neposredno vplival na izboljšanje tekočega računa, ki je sedaj pozitiven.

- 3) **Izračun plačilnih bilanc za obdobje 1994 - 1999**

Ponovno so bile izračunane tudi serije plačilne bilance za leta 1994 - 1999. Glavni razlogi za to so:

1. izračun plačilne bilance 1994 - 1999 v vseh treh valutah (evrih samo od leta 1996 dalje)
2. izračun tekočega računa 1994 - 1999 po državah,
3. spremembe metodologije izračuna reinvestiranih dobičkov,
4. spremembe metodologije zaradi prerazporeditve dela uvoza storitev predstavništva iz posredovanj na druge postavke storitev in
5. navzkrižne kontrole in popravkov podatkov.

Največji vpliv na spremembo podatkov imajo reinvestirani dobički ter zaradi delne prerazporeditve storitev predstavništva v tujini v okviru ostalih postavk storitev plačilne bilance (vpliv na podatke o uvozu storitev)

DODATEK

**PLAČILNA BILANCA
PO DRŽAVAH OD
1994 DO 2001**

15. oktober 2002

1. Predstavitev statistike tekoči račun po državah

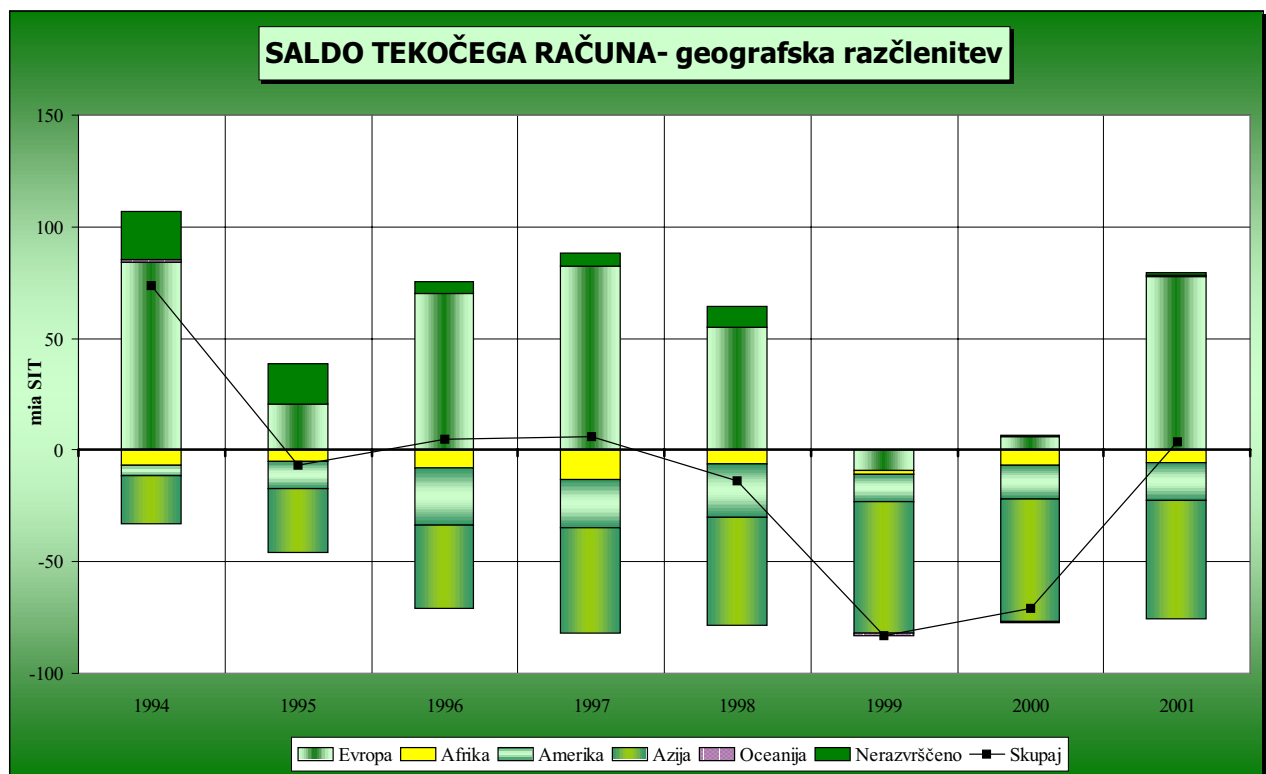
Podatki o tekočem računu po državah so bili prvič izračunani konec leta 2001 za leto 2000 in v marcu 2002 še za leto 2001. V letošnjem septembru pa smo izračunali končne podatke za obdobje od leta 1994 do 2001.

Podatki statistike tekoči račun po državah so del plačilno bilančne statistike in zato morajo biti podatki posameznih postavk med tekočim računom po državah enaki tistim v plačilni bilanci.

Statistika tekočega računa po državah se bo izračunavala predvidoma dvakrat letno, v marcu tekočega leta (t) se izračuna prvič preteklo leto (t-1), ko pa se izračuna še končna plačilna bilanca, v avgustu tekočega leta (t) za preteklo leto (t-1) se izračuna tudi statistika tekoči račun po državah. Ker se v avgustu spremenijo tudi plačilne bilance za predpreteklo obdobje (t-2), se na novo izračuna tudi tekoči račun po državah. **Podatki so v tolarjih.**

Tekoči račun po državah vsebuje 114 postavk, izračunavamo pa zaenkrat okoli 120 najpomembnejših držav in skupin držav (npr. EU, EFTA,...).

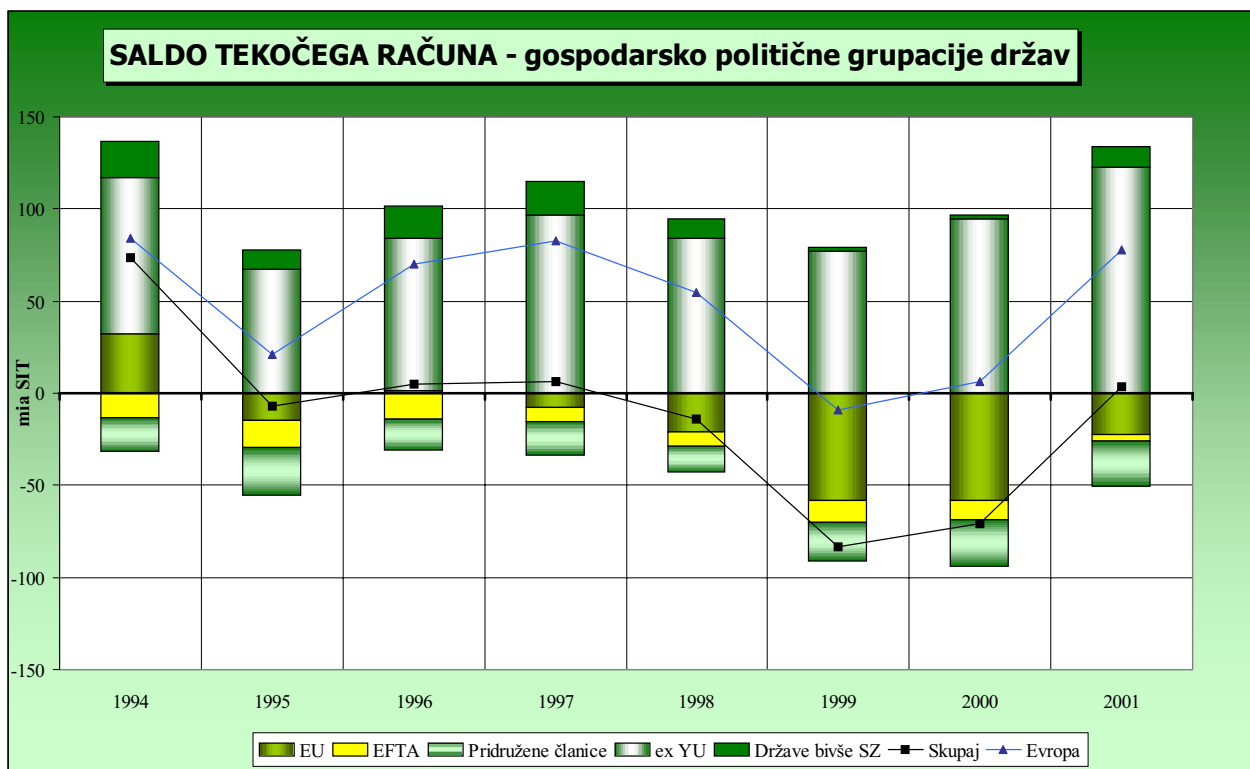
2. Analiza tekočega računa po državah v obdobju 1994 - 2001¹

V obdobju od 1994-2001 velja izpostaviti predvsem leti 1999 in 2000, ko je tekoči račun izkazoval izrazit primanjkljaj. Vzroki so poleg zunanjih dejavnikov (napad NATA na Jugoslavijo leta 1999, uvedba DDV v letu 2000, porast cen nafte v tem obdobju) tudi v povečani investicijski dejavnosti rezidentov in temu primernemu porastu uvoza investicijskega blaga.

Razen v letu 1999 ima Slovenija z vidika geografske razčlenitve z evropskimi državami kontinuiran presežek v tekočem računu. Primanjkljaj v tekočem računu Slovenija izkazuje z Azijo, Ameriko in Afriko.

¹ Vsi podatki so izraženi v realnih vrednostih. Kot deflator je uporabljen indeks cen življenjskih potrebščin z osnovo v letu 1994.

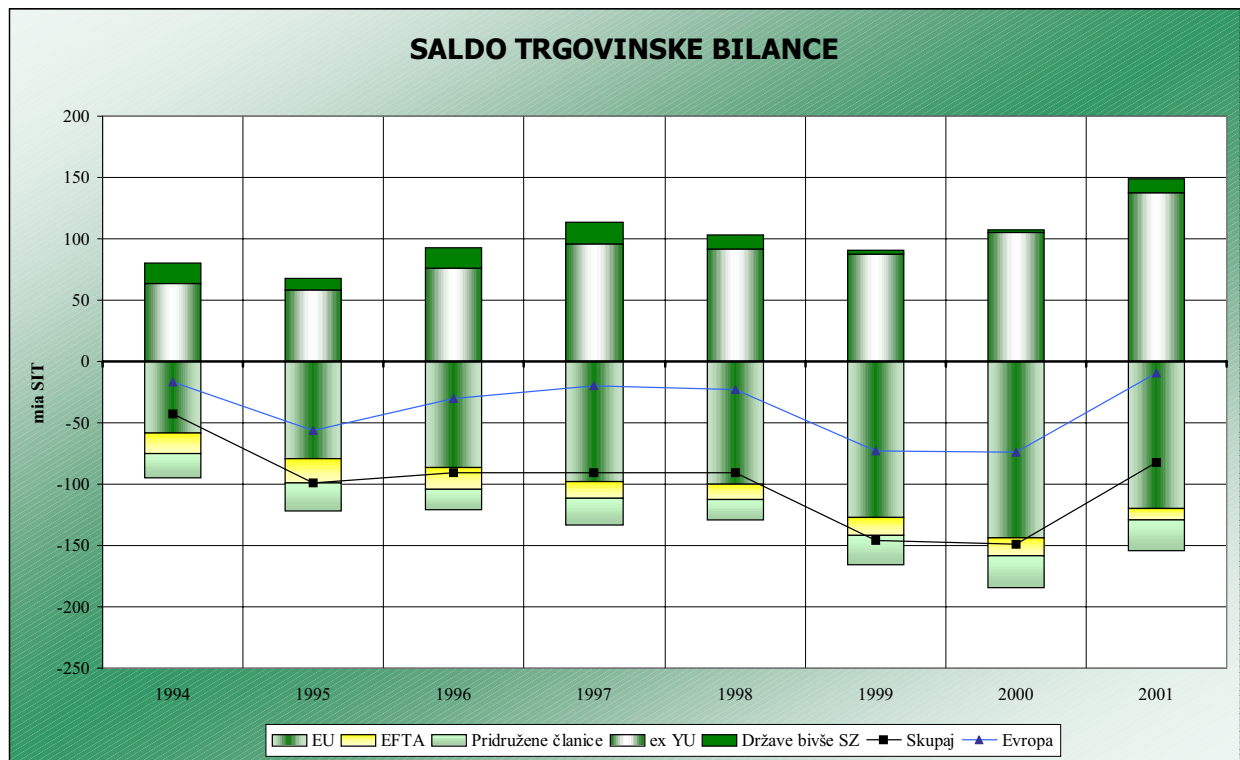
Z namenom lažje primerljivosti podatkov med posameznimi leti, so v letu 1994 v agregatu Evropska Unija (EU) zajete države Avstrija, Finska in Švedska, ki takrat še niso bile članice EU, temveč članice EFTE. Slovenija z državami EFTE in pridruženimi članicami izkazuje primanjkljaj v tekočem računu. Začetni presežek z Evropsko Unijo se je že leta 1995 prevesil v primanjkljaj, ki se povečuje. Pozitiven neto izvoz ima Slovenija z državami nekdanje Jugoslavije in Sovjetske Zveze.

Tabela 1: Saldo tekočega računa po posameznih državah v mia SIT, deflacinirano, indeks CPI (1994=100)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Avstrija	-19,4	-17,0	-2,0	-2,0	-3,5	-6,4	-3,7	-8,0
Francija	-5,1	-12,2	-33,5	-60,1	-56,6	-74,1	-54,4	-47,6
Italija	3,0	-2,1	3,0	24,0	5,8	-12,6	-24,9	-29,2
Nemčija	62,2	58,0	74,5	85,8	76,8	87,8	91,2	99,4
Bosna in Hercegovina	9,0	9,4	26,1	29,0	28,1	34,2	40,2	41,9
Hrvaška	57,0	45,0	38,1	47,5	38,8	21,9	27,6	45,2
ZR Jugoslavija	-0,1	0,7	6,7	8,3	3,8	4,3	12,1	22,8
Ruska federacija	13,9	6,8	10,3	10,4	5,6	-3,6	-4,3	0,4
ZDA	1,6	-6,3	-16,5	-13,7	-11,6	-3,8	-5,6	-8,8
Japonska	-13,6	-13,7	-14,9	-16,5	-17,8	-19,7	-18,7	-15,9
Kitajska	-3,8	-4,9	-4,5	-8,8	-11,8	-13,9	-15,7	-19,0

Od večjih zunanjetrgovinskih partneric Slovenije velja ob pogledu na zgornjo tabelo izpostaviti Francijo, s katero ima Slovenija največji primanjkljaj v tekočem računu; nasprotno v menjavi z Nemčijo izkazuje največji presežek. Obseg menjave z Bosno in Hercegovino kontinuirano narašča v prid Slovenije in sicer po povprečni letni stopnji rasti 21,2%, nasprotno je v menjavi s Kitajsko Slovenija v povprečju letno povečala primanjkljaj za 22,4%.

3. Analiza izvoza in uvoza blaga po državah v obdobju 1994 – 2001

Med leti 1994–2001 je bila Slovenija neto uvoznica blaga. Iz relativno nizkega skupnega primanjkljaja leta 1994 (43 mia SIT) v letu 1995 sledi padec za 130% na vrednost –98 mia SIT. V naslednjih letih se je skupni primanjkljaj v mednarodni menjavi blaga ohranjal na približno enaki ravni. Iz že zgoraj omenjenih razlogov sta izstopajoči leti 1999 in 2000. V preteklem letu se je skupni primanjkljaj občutno zmanjšal in sicer za 20% v primerjavi z letom 1995.

Gibanje primanjkljaja trgovinske bilance Slovenije z Evropo precej sledi gibanju skupnega primanjkljaja v blagovni menjavi.

Primanjkljaj Slovenije z Evropsko Unijo narašča (Tabela 2)– zmanjšuje se primanjkljaj z Avstrijo, občutno vse več pa Slovenija uvozi kot izvozi iz Italije. Edina država EU s katero ima Slovenija v vseh letih presežek v blagovni menjavi je Nemčija.

V blagovni menjavi s pridruženimi članicami Slovenija presežek izkazuje le s Poljsko. Neto izvoznica pa je Slovenija v vse države bivše Jugoslavije in Sovjetske zveze.

Tabela 2: Saldo trgovinske bilance v mia SIT, deflacionirano, indeks CPI (1994=100)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Evropska unija , od tega	-57,8	-79,5	-86,1	-98,2	-99,7	-127,2	-143,7	-119,9
Avstrija	-46,9	-38,1	-27,8	-23,6	-17,5	-19,7	-21,4	-18,0
Francija	-1,7	-9,4	-32,1	-57,3	-51,9	-66,1	-49,9	-54,3
Italija	-38,1	-35,1	-46,6	-32,4	-45,1	-55,4	-70,9	-78,2
Nemčija	48,8	39,1	61,1	67,7	60,8	72,5	66,6	70,8
Pridružene članice	-19,1	-23,6	-16,3	-22,1	-17,1	-24,3	-26,5	-25,6
Nekdanja YU , od tega	63,3	58,2	75,6	95,5	91,5	87,9	105,0	137,8
Bosna in Hercegovina	8,1	11,7	27,1	30,7	30,7	36,2	41,8	44,7
Hrvaška	35,2	34,6	30,2	44,7	43,6	29,2	35,1	54,5
ZR Jugoslavija	2,0	0,8	7,1	8,6	4,3	6,0	13,8	25,1
Države nekdanje SZ	17,1	9,6	16,6	17,9	12,0	2,7	2,7	11,6
Afrika	-6,0	-5,5	-7,9	-10,9	-3,3	-1,1	-5,6	-4,7
Amerika	0,5	-8,6	-17,1	-13,1	-15,8	-12,5	-13,1	-13,2
Azija , od tega	-22,3	-29,0	-37,7	-47,7	-49,1	-59,7	-56,2	-55,3
Japonska	-13,3	-13,5	-14,9	-16,7	-17,9	-20,1	-19,5	-16,9
Kitajska	-3,8	-4,7	-4,4	-8,7	-11,6	-13,8	-15,5	-18,8
Oceanija	0,8	-0,2	-0,4	-0,2	0,3	0,1	-0,1	1,2
Nerazvrščeno	0,2	0,8	2,3	1,0	0,6	0,4	0,0	-0,1

V blagovni menjavi z državami bivše Jugoslavije igra z vidika salda trgovinske bilance vedno večjo vlogo Bosna in Hercegovina, presežek se je v opazovanem obdobju v povprečju vsako leto povečal za 23,8%. Neto izvoz v Hrvaško se je v letu 2001 glede na leto 2000 povečal za 54,9%, v ZRJ pa za 82,1%.

Tako kot z Evropo, Afriko in Ameriko je Slovenija tudi v odnosu z Azijo neto uvoznica blaga. Primanjkljaj z Azijo se povečuje, od tega npr. s Kitajsko narašča po povprečni letni stopnji rasti 22,3%.

4. Analiza izvoza in uvoza storitev po državah v obdobju 1994 – 2001

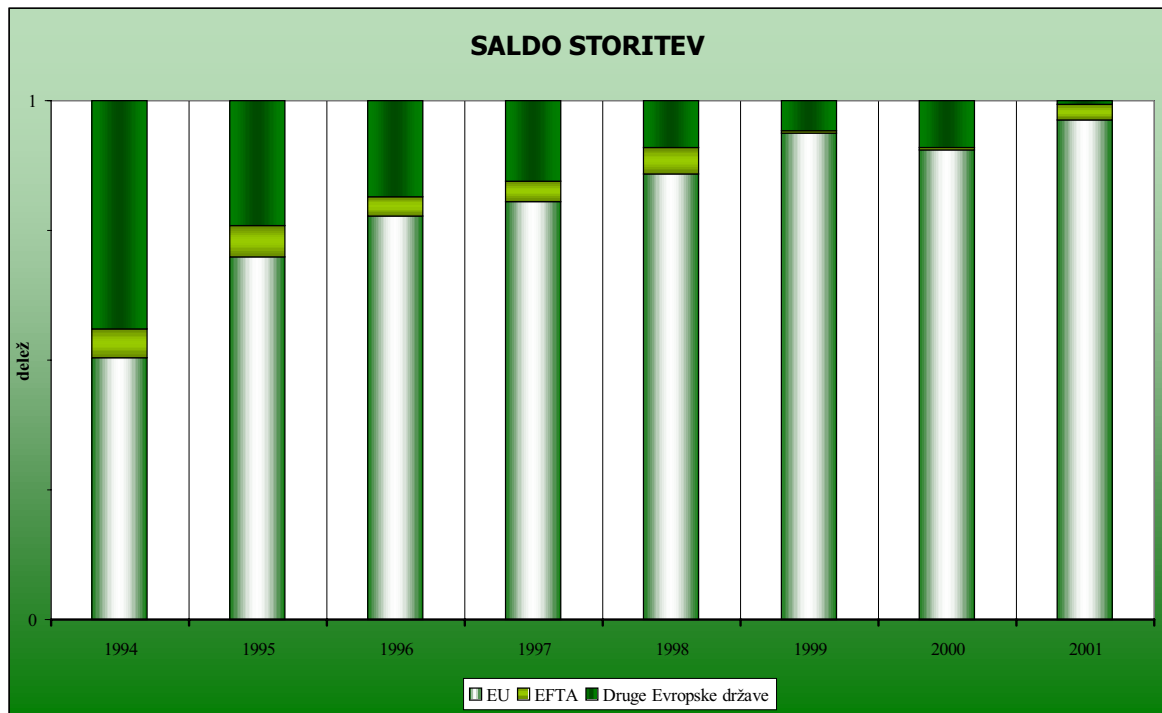
Tabela 3: Saldo storitev v mia SIT, deflacionirano, indeks CPI (1994=100)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skupaj	82,3	60,7	69,6	74,8	57,1	41,1	59,6	66,6
Evropa	77,1	60,1	69,2	79,1	63,4	49,0	66,6	72,5
Evropska unija	39,0	42,0	53,8	63,8	54,4	45,9	60,3	69,7
EFTA	4,2	3,6	2,6	3,0	3,3	0,2	0,3	2,3
Druge Evropske Države , od tega	33,9	14,5	12,8	12,3	5,7	2,9	6,0	0,5
Pridružene članice	0,9	-2,4	-0,9	2,2	3,0	3,2	2,6	1,3
Nekdanja YU , od tega	29,9	15,7	12,4	8,4	2,5	-0,1	3,4	-0,1
Hrvaška	26,8	13,7	10,4	6,6	0,8	-2,6	-0,7	-2,3
Države Nekdanje SZ	2,4	1,5	1,3	1,4	0,4	-0,5	0,0	-0,2
Afrika	-0,4	0,2	-0,6	-2,8	-2,4	-2,2	-1,8	-1,6
Amerika	-0,9	-0,8	-2,6	-3,9	-4,0	-4,4	-5,4	-5,3
Azija	1,2	0,6	0,4	0,4	0,2	0,2	0,1	0,6
Oceanija	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-1,3	-0,5	-0,7
Nerazvrščeno	5,4	0,6	3,1	2,1	0,1	-0,2	0,7	1,1

V obdobju 1994-2001 je bila Slovenija neto izvoznica storitev. V skupnem saldu storitev igrajo daleč najpomembnejšo vlogo Evropske države, saj je iz tabele vidno, da je menjava storitev Slovenije z državami na drugih celinah zanemarljiva.

Iz grafa je razvidno kako v okviru Evrope relativno narašča neto izvoz storitev iz Slovenije v države EU, nasproten trend je opazen z državami EFTE in drugimi Evropskimi državami.

Glavni razlog za zmanjševanje pozicije Slovenije kot neto izvoznice v druge Evropske države je večje povečevanje uvoza storitev v primerjavi z izvozom storitev s Hrvaško.

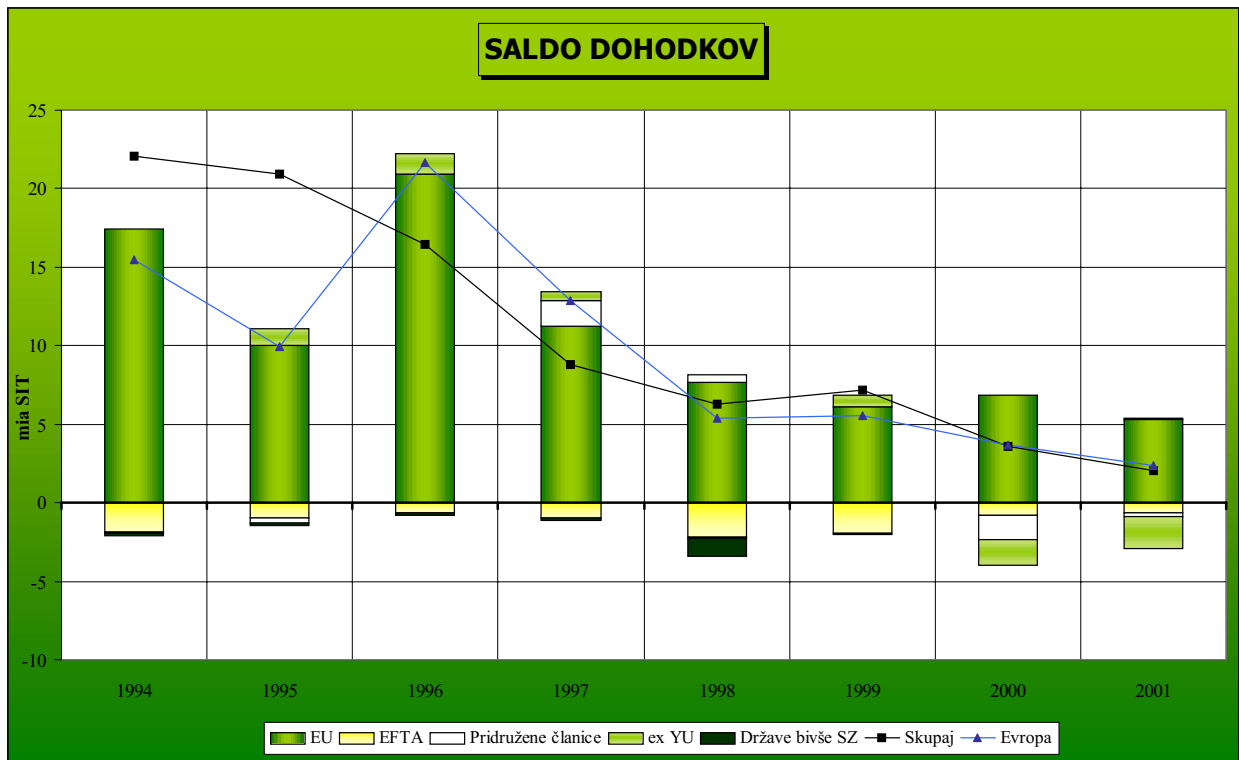

5. Analiza dohodkovnega dela tekočega računa po državah v obdobju 1994 – 2001

Tabela 4: Saldo dohodkov v mia SIT, deflacinirano, indeks CPI (1994=100)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skupaj	22,1	20,9	16,4	8,8	6,3	7,2	3,6	2,0
Evropa	15,5	9,9	21,7	12,9	5,4	5,6	3,7	2,4
Evropska unija, od tega	17,4	10,0	21,0	11,2	7,7	6,1	6,8	5,3
Avstrija	15,3	10,2	12,0	6,7	5,3	5,3	5,9	-1,7
Italija	9,1	6,1	9,4	9,6	9,0	7,2	6,5	6,6
Nemčija	-2,9	-2,6	-3,9	-4,0	-6,9	-7,0	-2,8	-2,3
EFTA	-1,8	-1,0	-0,6	-0,9	-2,2	-1,9	-0,8	-0,7
Druge Evropske države	-0,1	0,8	1,4	2,6	-0,1	1,4	-2,4	-2,2
Afrika	-0,4	0,2	0,6	0,7	-0,3	1,3	0,8	0,8
Amerika	-5,4	-4,8	-8,0	-7,6	-7,3	0,5	-1,3	-2,0
Azija	-0,3	-0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,5	0,7
Oceanija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Nerazvrščeno	12,7	15,8	2,1	2,6	8,5	0,0	-0,1	0,1

V celotnem opazovanem obdobju je bila Slovenija skupno neto prejemnica dohodkov, vendar pa saldo kaže trend upadanja in sicer v povprečju 34,8% letno. V celotnem agregatu največji delež predstavlja Evropa, natančneje Evropska Unija, znotraj nje pa Avstrija, Italija in Nemčija. Prejemki in izdatki z ostalimi celinami so precej izravnani, izstopa le Amerika, v odnosu s katero Slovenija predstavlja neto plačnico dohodkov.

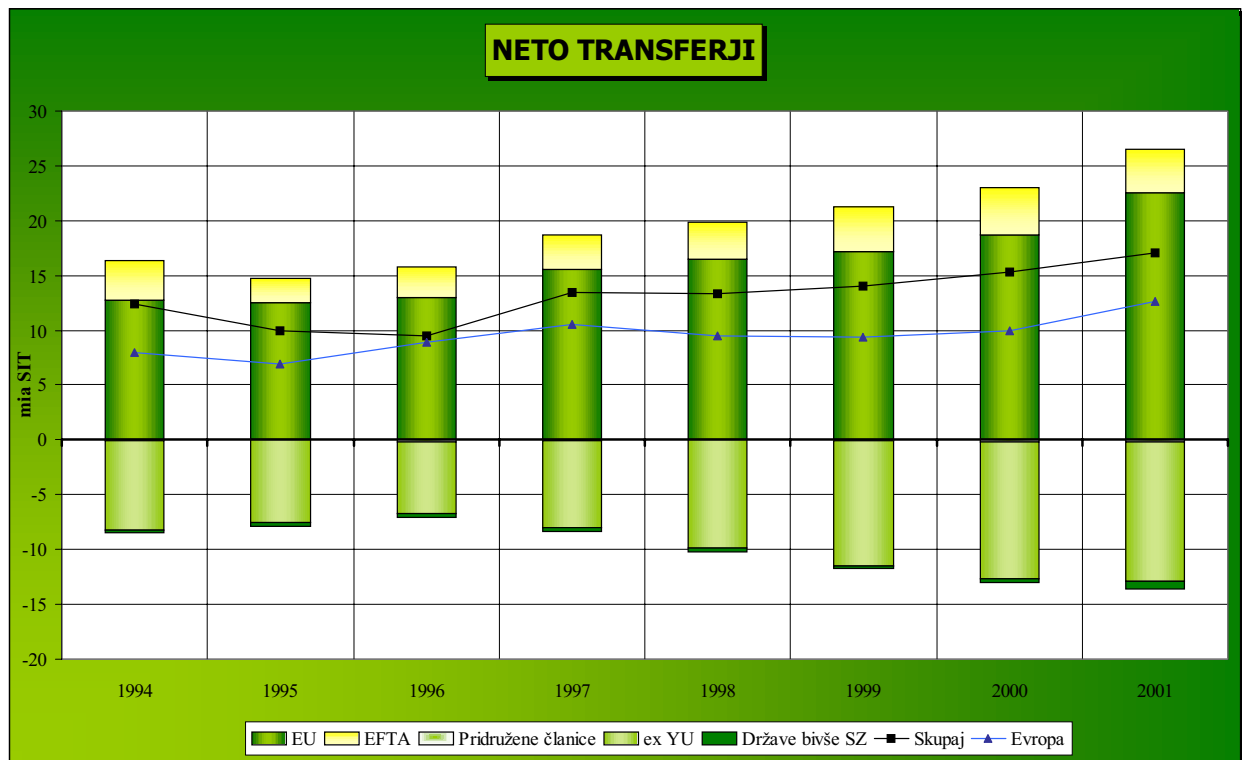

Na grafu je vidno kako agregata Skupaj in Evropa z leti konvergirata. Vzrok veliki razliki med njima v prvi polovici opazovanega obdobja so velike vrednosti postavke nerazvrščeno.

6. Analiza tekočih transferjev v in iz Slovenije po državah v obdobju 1994 – 2001

Tabela 5: Neto transferji v mia SIT, deflacirano, indeks CPI (1994=100)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skupaj	12,5	9,9	9,5	13,5	13,3	14,1	15,3	17,1
Evropa	8,0	6,9	8,9	10,5	9,5	9,3	10,0	12,6
Evropska unija, od tega	12,7	12,5	13,0	15,6	16,5	17,2	18,6	22,6
Belgija	0,2	0,4	0,3	0,8	1,6	1,9	3,4	4,6
Avstrija	1,6	0,1	0,3	0,8	1,8	1,7	2,1	2,6
Italija	5,9	5,0	5,0	4,3	3,3	3,8	4,6	4,9
Nemčija	5,8	5,7	5,2	6,9	6,0	6,2	7,0	7,7
EFTA	3,7	2,2	2,8	3,2	3,3	4,1	4,4	3,9
Druge evropske države, od	-8,4	-7,8	-6,9	-8,2	-10,3	-11,9	-13,0	-13,9
Bosna in Hercegovina	-0,7	-2,8	-2,1	-2,7	-3,2	-4,0	-4,7	-4,6
Hrvaška	-5,0	-4,4	-3,8	-4,5	-5,9	-5,7	-5,8	-5,9
Afrika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Amerika	1,0	1,9	1,7	2,5	3,2	4,0	4,7	3,8
Azija	0,0	0,1	0,5	0,2	0,3	0,5	0,4	0,7
Oceanija	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Nerazvrščeno	3,3	0,8	-1,8	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0

Enako kot pri dohodkih, tudi transferji v in iz Slovenije v večjem obsegu potekajo predvsem z Evropskimi državami in tudi z Ameriko, natančneje z Združenimi državami.

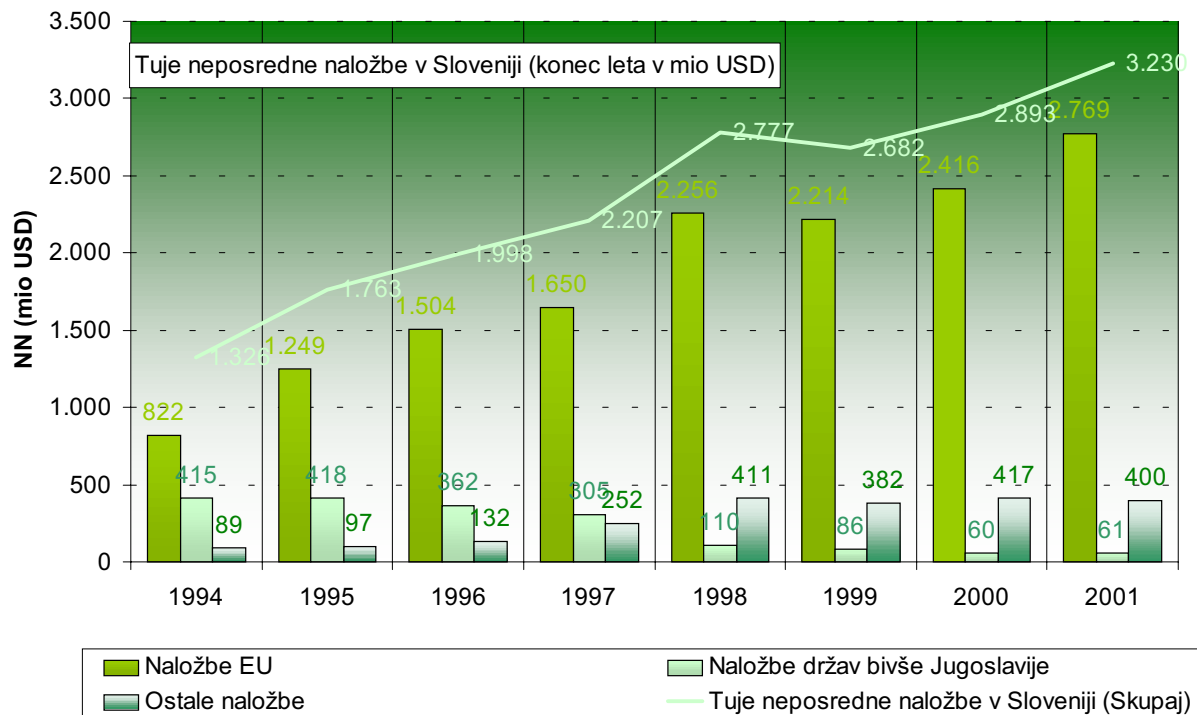
Presežek transferjev znotraj Evrope Slovenija prikazuje z EU in državami EFTE, primanjkljaj pa z drugimi Evropskimi državami, kjer največji delež primanjkljaja Slovenija ustvari z državami nekdanje Jugoslavije. Višina primanjkljaja s Hrvaško je skozi vsa leta na približno enaki ravni, medtem ko primanjkljaj z Bosno in Hercegovino narašča po povprečni letni stopnji 27%.

Presežek transferjev z Evropsko Unijo je v letih 1994-2001 vsako leto v povprečju narasel za 7,4%. Poleg Avstrije, Italije in Nemčije velja omeniti Belgijo (institucije EU), saj se je v odnosu s to državo razlika med transferji v in iz Slovenije v opazovanem obdobju letno v povprečju povečala za 46,4%.

PREDSTAVITEV PUBLIKACIJE
NEPOSREDNE NALOŽBE
1994 - 2001

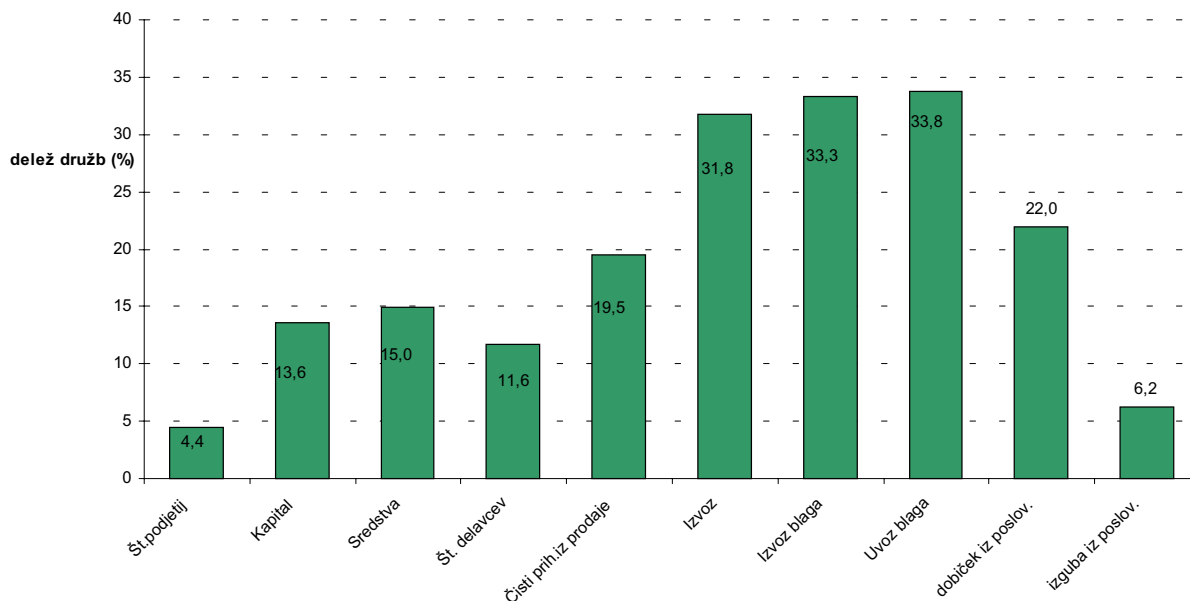
15. oktober 2002

Tuje neposredne naložbe v Sloveniji (konec leta v mio USD)

- Neposredne naložbe nerezidentov v Slovenijo, kot indikator privlačnosti domačega gospodarstva za tuje dolgoročne investicije, so v letu 2001 beležili **10,9% rast**, kar je največ v zadnjih štirih letih.
- Tuji investitorji se ves čas spremljanja statistike neposrednih naložb večinoma odločajo za **večinske deleže** naložb.
- Konec leta 2001: stanje tuji NN v Sloveniji **3.209,0** mio USD (kar je za 316,3 mio USD več kot ob koncu leta 2000).
- V Sloveniji **največ investirajo države EU** (konec leta 2001 kar 86% celotnih naložb v Slovenijo).
- **Delež držav EU** v celoti tujih neposrednih naložbah ves čas **raste**.
- Najpomembnejše države EU za Slovenijo so: **Avstrija** (s 47% v celotnih naložbah v Slovenijo), Francija (12%) in Nemčija (11%).
- Tujci največ vlagajo v **predelovalno dejavnost** (kar 38% vseh naložb v Slovenijo) sledi **finančno posredništvo** z 28% (največja rast stanja v letu 2000 – za 210 mio USD) in dejavnost trgovine in popravil motornih vozil s 14% vseh naložb v Slovenijo.

Deleži družb s tujimi NN (prvo koleno) v celotnem podjetniškem sektorju konec leta 2001

- Podjetja s tujimi NN so za Slovenijo zelo pomembna.
- Predstavljajo le majhen **delež** v številu podjetij (konec leta 2001 4,4% celotne populacije slovenskega nefinančnega podjetniškega sektorja) - kljub temu so **po velikosti** (na primer: kapital in sredstva) in **aktivnostih** (na primer: izvoz, uvoz in prihodki iz poslovanja) nadpovprečna.
- Posedujejo in proizvedejo velik delež: **kapitala** (13,6%), **sredstev** (15,0%), **zaposlenih** (11,6%), **čistih prihodkov iz prodaje** (19,5%).
- Podjetja s tujimi NN so še posebej intenzivno vključena v **mednarodno menjavo blaga in storitev** (tako pri izvozu kot pri uvozu ustvarijo približno 1/3 vseh poslov).

Analiza bank in hranilnic s tujimi NN

Izbrane postavke in kazalci uspešnosti poslovanja bank in hranilnic iz zaključnih računov

	Število podjetij	Sredstva	Dobiček/izguba iz rednega delovanja	Čisti dobiček/izguba na zaposlenega	Povprečni stroški dela na zaposlenega
		mio SIT	mio SIT	mio SIT	mio SIT
SKUPAJ - vse banke in hranilnice					
1999	31	2.640.057	38.562	0,967	4,139
2000	28	3.137.346	57.546	1,829	4,457
2001	24	3.891.656	36.045	0,185	4,727
Banke in hranilnice s tujimi NN nad 10%					
1999	7	441.059	-1.856	-3,670	4,383
2000	7	504.136	5.510	0,374	4,701
2001	7	857.442	-11.142	-7,502	5,215

- **Banke in hranilnice** s tujimi NN niso do sedaj bile bolj učinkovite in uspešne kot banke in hranilnice brez tujih NN.
- V letu 2001 je imelo 29,2% bank in hranilnic tuje neposredne naložbe.
- Banke in hranilnice s tujimi NN so imele 22,0% celotnih **sredstev** in 38,9% celotnega **vpisanega kapitala** tega sektorja in so ustvarile **izgubo** v višini 11,1 milijona SIT.
- Povprečni letni stroški dela na zaposlenega so pri bankah in hranilnicah znašali 4,7 milijona SIT, pri tistih s tujimi NN pa 5,2 milijona SIT. Za primerjavo so bili povprečni stroški dela na zaposlenega pri podjetjih v dejavnosti finančnega posredništva malo višji, in sicer so znašali 5,5 milijona SIT, pri podjetjih s tujimi NN pa 6,7 milijona SIT.
- Pri analizi bank in hranilnic se moramo zavedati, da je bilo v letu 2001 več pomembnih tujih naložb v ta sektor in se bo **vpliv tujih lastnikov** na poslovanje teh bank pokazal šele **v naslednjih letih**.

Tuje neposredne naložbe v nekaterih tranzicijskih državah in državah EU

FDI stanja (IIP)/BD	1998	1999	2000	2001*
Češka	25,3	32,2	41,5	44,3
Madžarska	39,4	40,0	42,9	44,0
Poljska	14,2	16,8	211,7	22,1
Slovaška	14,2	16,2	22,9	26,9
Slovenija	14,2	13,4	16,0	17,1
Nemčija	11,7	13,1	22,6	
Avstrija	11,3	11,5	15,3	
Italija	8,8	9,2	10,5	

* Podatki za leto 2001 so začasni

Vir: Bilten BS

Economic indicators for eastern Europe, September 2002, BIS

Research reports No 284, May 2002, WIIW

International Financial Statistics, June 2002, IMF

FDI tokovi (PB)/BD	1998	1999	2000	2001*
Češka	6,5	11,6	9,0	8,7
Madžarska	4,3	4,1	3,6	4,7
Poljska	4,0	4,7	5,9	4,5
Slovaška	3,4	2,0	10,8	7,2
Slovenija	1,1	0,5	0,8	2,7
Nemčija	1,1	2,7	10,1	
Avstrija	2,2	1,4	4,8	2,8
Italija	0,2	0,6	1,2	

* Podatki za leto 2001 so začasni

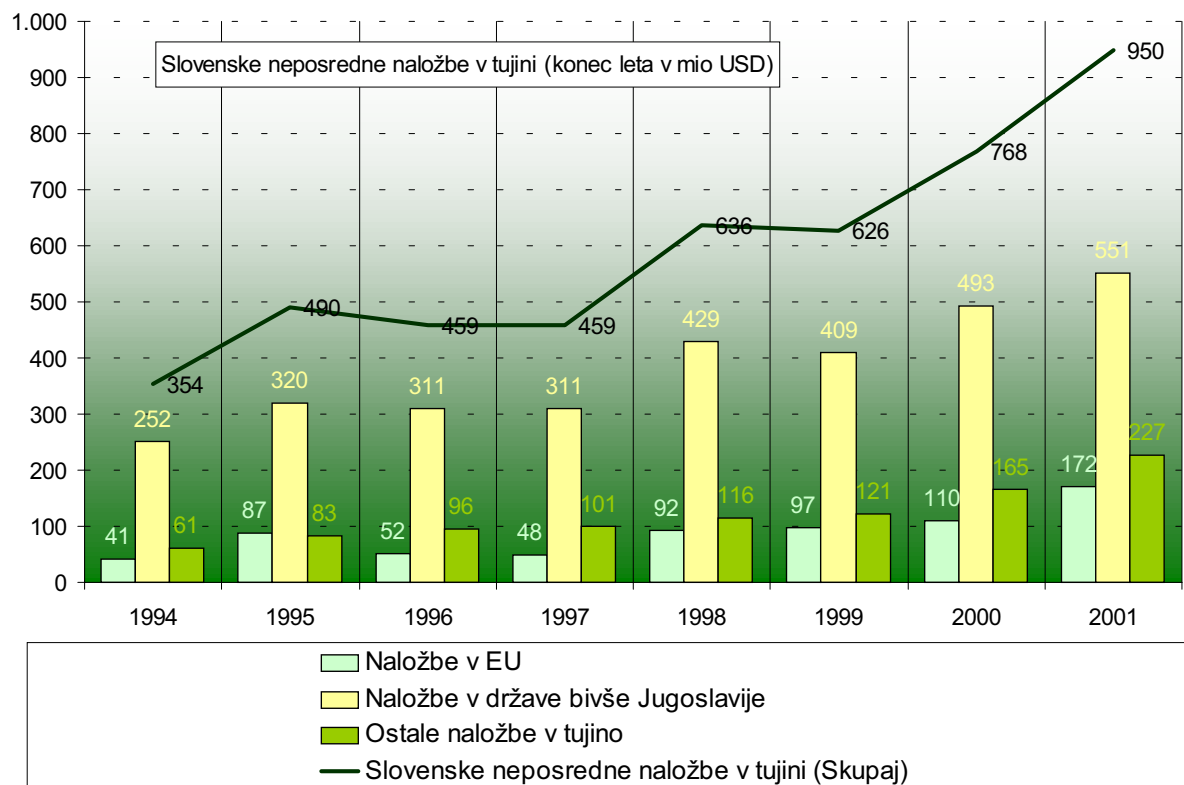
Vir: Bilten BS

Economic indicators for eastern Europe, September 2002, BIS

Research reports No 284, May 2002, WIIW

International Financial Statistics, June 2002, IMF

Slovenske neposredne naložbe v tujini (konec leta v mio USD)

- Tudi slovenske NN v tujino so v letu 2001 beležile **največjo rast zadnjih štirih let (kar 23,7%)**. Tako se slovenska podjetja tudi po tej strani vključujejo v svetovne globalizacijske tokove, saj je rast poslovanja večinoma pogojena s pridobivanjem novih trgov, kjer se podjetja vključujejo tudi z investicijami v proizvodne in poslovne obrate (predvsem kemično-predelovalna industrija in trgovska dejavnost v letu 2001).
- Konec leta 2001: **949,5** mio USD (za 181,9 mio USD več kot ob koncu leta 2000)
- Slovenija največ investira v **države nekdanje Jugoslavije** (konec leta 2001 kar 58% celotnih naložb v tujini), vendar pa delež rahlo pada deloma zaradi zmanjševanja obsega investicij v nepremičnine, deloma pa na račun rastočega deleža investicij v države EU.
- Med državami nekdanje Jugoslavije je najpomembnejša **Hrvaška** z 39% celotnih slovenskih investicij v tujini
- Od držav **EU**, ki imajo skupaj 171,8 mio USD, je najpomembnejša partnerica **Nemčija** z 8,4% vseh investicij oziroma 79,8 mio USD
- Največ v tujino vlagajo slovenska podjetja, ki se ukvarjajo s **predelovalno dejavnostjo**. Njihov delež znaša kar 59% v celotnih slovenskih vlaganjih v tujino in iz leta v leto raste.
- Sledijo podjetja iz **trgovske** dejavnosti s 14% (rast predvsem v letu 2001 za 63,5 mio USD) in **finančno posredništvo** z 10% vseh slovenskih naložb v tujini.

